

PREZYDENT MIASTA PŁOCKA

Zarządzenie Nr 1606/2026 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 18 lutego 2026 roku

w sprawie przyjęcia Planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego realizowanego w Żłobku Miejskim Nr 2 w Płocku

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153; zm.: Dz. U. z 2025 r. poz. 1436) oraz art. 6d ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 798; zm.: Dz. U. z 2024 r. poz. 858) w związku z § 7 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2004 r. poz. 1882) zarządza się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny realizowany w Żłobku Miejskim Nr 2 w Płocku, który stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Żłobka Miejskiego Nr 2 w Płocku.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

/-/ Andrzej Nowakowski
Prezydent Miasta Płocka

PLAN OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY (OWE)
ŻŁOBKA MIEJSKIEGO NR 2
„Radosne Maluszkowo”
w Płocku

Adres: gen. F. Kleeberga 3, 09-410 Płock

Tel. 024 366-21-32

Fax. 024 366-21-33

e-mail: zm2@zjoplock.pl

strona internetowa: www.zlobekmiejskinr2.pl
www.radosnemaluszkowo.pl

Podmiot prowadzący: GMINA – MIASTO PŁOCK

Nr wpisu do rejestru: Rejestr Żłobków i Klubów dziecięcych prowadzony przez Prezydenta Miasta
Płocka **5848/Z**

Dyrektor żłobka – **Karolina Fortas-Gabarska** – osoba do kontaktu

Żłobek Miejski nr 2 w Płocku "Radosne Maluszkowo" znajduje się w centrum osiedla Podolszyce - Północ i jest jedyną miejską placówką na tym osiedlu. Żłobek położony jest w sąsiedztwie Parku Północnego.

Liczba miejsc w żłobku – zgodna z zapisem w Rejestrze Żłobków i Klubów Dziecięcych.

Do dyspozycji dzieci w żłobku funkcjonują 3 grupy wiekowe:

- **I grupa od 20 tyg. życia do 13 m-ca** – „*Szczęśliwe maluszki*”. Grupa liczy maksymalnie 25 dzieci.
- **II grupa od 13 m-ca do 24 m-ca** – „*Radosne tuptusie*”. Grupa liczy maksymalnie 32 dzieci.
- **III grupa od 24 m-ca do 36 m-ca** – „*Wesołe skrzaty*”. Grupa liczy max. 34 dzieci.

Liczba dzieci na grupach jest zgodna z wpisem w Rejestrze Żłobków i Klubów Dziecięcych.

Liczba opiekunów na grupach dziecięcych jest zgodna z wymogami ustawy z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 - 1 opiekun na 5 dzieci do roku; 1 opiekun na 8 dzieci powyżej pierwszego roku życia.

Każdy z oddziałów wyposażony jest w oddzielną szatnię, salę do zabaw, sypialnię oraz zespół sanitarny wraz z pomieszczeniem porządkowym. W obiekcie znajduje się również gabinet pielęgniarstwa oraz pokój do indywidualnej pracy z dzieckiem. Do dyspozycji rodziców w placówce znajduje się zamykana wózkownia.

Żłobek posiada duży ogród, z trzema placami zabaw z bezpieczną nawierzchnią oraz różnorodnym wyposażeniem. Najmłodsza grupa wiekowa ma do dyspozycji taras przylegający do swojej sali.

W żłobku pracuje fizjoterapeutka, która prowadzi indywidualne i grupowe zajęcia, dostosowane do potrzeb każdego dziecka, co pozwala na doskonałe wsparcie w ich codziennym rozwoju.

Żłobek posiada własną kuchnię, co pozwala na przygotowanie zdrowych i smacznych posiłków, zgodnie z obowiązującymi normami żywienia małych dzieci. Diety eliminacyjne tworzone przez naszego dietetyka realizowane są w ścisłej współpracy z rodzicami.

Budynek ma podjazd do wózków, wnętrza są przestronne, dostosowane dla osób niepełnosprawnych. W łazience ogólnodostępnej znajdują się poręcze i uchwyty dla osób z niepełnosprawnością.

W obiekcie znajduje się monitoring wizyjny rejestrujący obraz poprzez wykorzystanie kamer przemysłowych. Obejmuje on takie pomieszczenia na parterze jak: wejście główne do budynku, hol, sale zabaw dla dzieci i sypialnie oraz wejście do piwnicy. Rejestruje również obraz wokół budynku: parking przed wejściem głównym do placówki, place zabaw dla dzieci oraz taras grupy pierwszej.

Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny (OWE) stanowi podstawowy dokument regulujący organizację opieki, wychowania i edukacji dzieci w żłobku. Jego celem jest zapewnienie

dzieciom bezpiecznych, stabilnych i przyjaznych warunków rozwoju, z poszanowaniem ich godności, indywidualnych potrzeb oraz prawa do wszechstronnego rozwoju.

Plan został opracowany w oparciu o:

1. Konwencję o prawach dziecka
2. ustawę o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3
3. obowiązujące standardy jakości opieki określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz.U. 2024 poz. 1882)

Konwencja o prawach dziecka stanowi fundament działań podejmowanych w żłobku, podkreślając prawo dziecka do ochrony, opieki, rozwoju, szacunku oraz bycia wysłuchanym.

W pracy opiekuńczo-wychowawczej uznaje się dziecko za pełnoprawnego uczestnika procesu rozwoju, którego potrzeby, emocje i możliwości są traktowane z należytą uwagą. Działania podejmowane przez opiekunów uwzględniają zasadę najlepszego interesu dziecka, zasadę niedyskryminacji oraz prawo do bezpiecznego środowiska, zabawy i odpoczynku.

Realizacja założeń planu opiera się na budowaniu bezpiecznej relacji dziecka z opiekunem, indywidualnym podejściu do każdego dziecka oraz ścisłej współpracy z rodzicami. Dziecko traktowane jest jako podmiot działań, a jego dobro, poczucie bezpieczeństwa i harmonijny rozwój stanowią nadrzędną wartość pracy żłobka.

Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne żłobka wynikają z podstawowych potrzeb rozwojowych dzieci w wieku do lat 3 oraz z założeń Konwencji o prawach dziecka i obowiązujących standardów jakości opieki. Stanowią one fundament codziennej pracy opiekunów oraz wyznaczają kierunek działań podejmowanych w zakresie opieki, wychowania i wspierania rozwoju dzieci.

Celem głównym pracy żłobka jest stworzenie dzieciom bezpiecznych i sprzyjających warunków do harmonijnego, wszechstronnego rozwoju. Działania podejmowane w żłobku ukierunkowane są na wspomaganie rozwoju:

- psychicznego,
- fizycznego,
- emocjonalnego,
- społecznego
- poznawczego dzieci,
- z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, możliwości oraz tempa rozwoju.

Plan zakłada wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa, samodzielności i sprawczości dzieci, rozwijanie kompetencji językowych poprzez poszerzanie zasobu słownictwa i wspieranie komunikacji, a także wspieranie rozwoju motoryki małej i dużej. Ważnym elementem jest budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem oraz umożliwianie dzieciom aktywnego poznawania świata poprzez zabawę i codzienne doświadczenia.

Cele realizowane w żłobku:

1. opiekuńczo-wychowawcze:

- zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, komfortu oraz emocjonalnego wsparcia, tworząc atmosferę zbliżoną do warunków rodzinnych;
- wzmocnienie poczucia własnej wartości poprzez uwzględnianie indywidualnych potrzeb, możliwości rozwojowych oraz tempa funkcjonowania każdego dziecka;
- kształtowanie umiejętności społecznych, w tym podejmowania współpracy, inicjowania kontaktów oraz budowania pozytywnych relacji w grupie;
- wspieranie codziennych czynności samoobsługowych dziecka oraz stopniowe utrwalanie nawyków higienicznych;
- tworzenie środowiska pełnego akceptacji i życzliwości, sprzyjającego rozwojowi więzi z opiekunami i rówieśnikami;
- stałe monitorowanie dobrostanu dziecka oraz dbałość o jego harmonijny rozwój psychofizyczny;
- systematyczne przekazywanie rodzicom informacji dotyczących funkcjonowania dziecka, jego samopoczucia i przebiegu adaptacji w grupie.

2. edukacyjne:

- rozwijanie wyobraźni i kreatywności poprzez różnorodne działania twórcze, zabawy oraz aktywności o charakterze artystycznym;
- umożliwianie dzieciom zdobywania doświadczeń związanych z otaczającym światem poprzez obserwacje, eksperymenty i aktywne działanie;
- wspieranie rozwoju mowy i kompetencji komunikacyjnych, zachęcając do wyrażania myśli, emocji i potrzeb;
- kształtowanie samodzielności, inicjatywy oraz gotowości do podejmowania własnych działań w codziennych sytuacjach;
- rozwijanie wrażliwości estetycznej oraz kompetencji artystycznych w obszarze plastyki, muzyki i ruchu;

- budowanie ciekawości poznawczej poprzez tworzenie sytuacji sprzyjających odkrywaniu nowych zjawisk i obserwowaniu zależności w najbliższym otoczeniu;
- wspieranie rozwoju motorycznego, zarówno w zakresie sprawności ruchowej, jak i umiejętności manualnych potrzebnych w dalszej edukacji.

Efektywna praca z dziećmi wymaga świadomego doboru i stosowania różnorodnych metod, które odpowiadają ich indywidualnym potrzebom i etapom rozwoju. Zagadnienia metodyczne związane z metodami pracy pozwalają na stworzenie optymalnych warunków do nauki, zabawy oraz budowania bezpiecznych i wspierających relacji. W niniejszym rozdziale omówione zostaną kluczowe aspekty metodyczne, które wpływają na skuteczność i jakość pracy z najmłodszymi.

Zagadnienia metodyczne dotyczące metod pracy z dziećmi

1. Dobór metod pracy dostosowanych do wieku i możliwości rozwojowych dziecka

- Uwzględnianie indywidualnych potrzeb i tempa rozwoju każdego dziecka.
- Wybór metod aktywizujących, sensorycznych, ruchowych i słownych adekwatnych do etapu rozwoju.

2. Aktywne uczenie się przez zabawę

- Wykorzystanie zabaw jako podstawowej formy pracy, umożliwiającej poznawanie świata i rozwój umiejętności.
- Zachęcanie do samodzielności i eksploracji.

3. Integracja różnych form pracy

- Łączenie metod ruchowych, manipulacyjnych, sensorycznych i językowych w codziennych zajęciach.
- Przeplatanie zabaw wolnych i zorganizowanych.

4. Stymulowanie rozwoju wielozmysłowego

- Wprowadzanie bodźców wzrokowych, słuchowych, dotykowych, ruchowych i emocjonalnych.
- Wykorzystywanie materiałów i technik rozwijających percepcję sensoryczną.

5. Rola relacji emocjonalnej i bezpieczeństwa w procesie edukacyjnym

- Zapewnienie bliskości, akceptacji i stabilności.

- Budowanie pozytywnej atmosfery sprzyjającej otwartości i chęci do nauki.

6. Indywidualizacja i elastyczność w stosowaniu metod

- Dostosowanie działań do zmieniających się potrzeb dziecka.
- Monitorowanie efektów i modyfikowanie metod w zależności od reakcji dziecka.

7. Współpraca z rodzicami jako element metodyczny

- Uwzględnianie informacji od rodziców o dziecku.
- Wspólne planowanie działań wspierających rozwój dziecka.

8. Stosowanie rytuałów i powtarzalnych czynności

- Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa i orientacji w czasie poprzez stałe elementy dnia.
- Ułatwianie adaptacji do nowych sytuacji.

Planowanie aktywności w żłobku wymaga nie tylko pomysłu na ciekawe zajęcia, ale także świadomego podejścia metodycznego. Kluczowe jest, aby działania były dopasowane do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci oraz sprzyjały ich wszechstronnemu rozwojowi. Metodyka pracy opiera się na obserwacji, elastyczności i bezpieczeństwie, a także na roli zabawy jako naturalnego sposobu nauki i odkrywania świata przez najmłodszych.

Zagadnienia metodyczne dotyczące planowanych aktywności

1. Dostosowanie aktywności do wieku i możliwości dziecka

Aktywności powinny być tak dobrane, aby odpowiadały aktualnemu poziomowi rozwoju oraz indywidualnym potrzebom każdego malucha, uwzględniając tempo rozwoju fizycznego, emocjonalnego i poznawczego.

2. Indywidualizacja podejścia

Metody pracy opierają się na uważnej obserwacji dzieci i analizie ich potrzeb, co pozwala na elastyczne modyfikowanie aktywności oraz wspieranie każdego dziecka na jego własnym poziomie.

3. Wsparcie wszechstronnego rozwoju

Planowane działania powinny rozwijać zarówno motorykę dużą i małą, jak i kompetencje społeczne, emocjonalne oraz poznawcze, tworząc warunki do harmonijnego wzrostu dziecka.

4. Rola zabawy jako metody edukacyjnej

Zabawa jest podstawowym narzędziem pracy z dziećmi w żłobku, dlatego wszystkie aktywności powinny być atrakcyjne, angażujące i dostosowane do dziecięcej natury poznawania świata przez doświadczanie.

5. Elastyczność i reagowanie na bieżące potrzeby

Planowanie aktywności uwzględnia konieczność dostosowywania się do zmiennego nastroju, poziomu energii oraz sytuacji grupowych, co wymaga od opiekunów elastycznego podejścia i gotowości do zmiany planu.

6. Bezpieczeństwo i przewidywalność

Wszystkie aktywności muszą być zaplanowane z myślą o bezpieczeństwie dzieci, a stały rytm dnia pomaga w budowaniu poczucia pewności i komfortu u maluchów.

7. Współpraca z rodziną

Planowanie powinno uwzględniać informacje od rodziców/opiekunów dotyczące potrzeb, zdrowia i preferencji dzieci, co umożliwia tworzenie spójnego i wspierającego środowiska rozwojowego.

WSPIERANIE U DZIECI POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI I UWAŻNOŚCI NA INNE OSOBY

W warunkach żłobka kompetencje społeczne rozwijają się poprzez codzienne interakcje, przewidywalne rytuały, budowanie relacji i modelowanie prawidłowych zachowań. Rolą personelu jest tworzenie bezpiecznego, wspierającego środowiska, w którym każde dziecko doświadcza akceptacji, uczy się rozumienia emocji — własnych i cudzych — oraz nabywa podstawowe umiejętności współpracy.

1. Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające rozwojowi przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi dziećmi

Personel wspiera rozwój społeczny dzieci poprzez:

- Zapewnienie stałych rytuałów i przewidywalności dnia, m.in. krótkie powitania przy wejściu do sali oraz szybkie, proste pożegnania.
- Organizowanie powtarzalnych aktywności grupowych, takich jak wspólne zabawy w kręgu, śpiewanie piosenek czy krótkie ćwiczenia ruchowe.
- Stosowanie prostych komunikatów i jasnych poleceń podczas działań grupowych (np. „wkładamy klocki do pudełka”, „zbieramy autka”).
- Komunikowanie się przy użyciu języka włączającego, akcentującego wspólnotę (np. „w naszej grupie”, „wszyscy razem”).
- Wzmacnianie poczucia przynależności poprzez nadawanie dzieciom prostych ról i funkcji w grupie, np. „Basia dziś rozdaje chusteczki”, „Karol rozdaje klocki”.
- Stosowanie indywidualnych symboli na szafkach (np. miś, żyrafa, słoń), które pomagają dzieciom budować poczucie tożsamości i przynależności.
- Modelowanie pożądanых zachowań społecznych poprzez prezentowanie właściwych wzorców: proszenie o zabawkę, reagowanie na emocje, oferowanie pomocy.
- Odzwierciedlanie i nazywanie emocji, łączenie reakcji dzieci i dorosłych z konkretnymi stanami emocjonalnymi (np. „Wiktor się przestraszył, dlatego płacze”).
- Stopniowe uczenie dzieci czekania na swoją kolej, z zachowaniem ich komfortu emocjonalnego.
- Wzmacnianie gestów prospołecznych poprzez pochwały za zachowania korzystne społecznie.
- Wspieranie rozwoju kompetencji społecznych poprzez towarzyszenie dzieciom w sytuacjach konfliktowych oraz wskazywanie możliwych rozwiązań bez nadmiernej ingerencji.

2. Aktywności wspierające rozwój autonomii u dzieci

W celu wspierania samodzielności i autonomii dzieci personel:

- Angażuje dzieci w życie grupy poprzez umożliwienie wyboru zabawek, form aktywności, piosenek czy ćwiczeń gimnastycznych.
- Stwarza warunki do dokonywania wyboru pomiędzy co najmniej dwoma rodzajami aktywności.
- Umożliwia dzieciom wyrażanie potrzeb podczas posiłku — decydowanie, co chcą zjeść, w jakiej ilości oraz w jakim tempie.
- Zachęca dzieci do samodzielnego odkrywania przestrzeni sali.
- Wspiera w samodzielnym jedzeniu oraz wykonywaniu czynności związanych z przygotowaniem do leżakowania lub spaceru (np. zdejmowanie ubrań).
- Umożliwia dzieciom samodzielne próby korzystania z toalety oraz mycia rąk, adekwatnie do ich możliwości rozwojowych.

3. Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

Personel realizuje działania nakierowane na rozwój kompetencji społecznych poprzez:

- Modelowanie pożądanых zachowań społecznych i prezentowanie prawidłowych wzorców.
- Organizowanie wspólnych zabaw grupowych, umożliwiających obserwację zachowań rówieśników.
- Przygotowywanie zabaw naprzemiennych uczących oczekiwania na swoją kolej.
- Konsekwentne stosowanie języka włączającego np. „Chodź, zobaczmy, czym bawi się nasza grupa. Może dołączymy razem”, „W naszej grupie dzielimy się zabawkami. Teraz kolej Antka, potem Twoja”, „Wszyscy razem sprzątną naszą salę”.
- Tworzenie i podtrzymywanie wspólnych rytuałów grupowych.
- Towarzystwo dzieciom w sytuacjach konfliktowych oraz wskazywanie sposobów rozwiązania sporu.
- Dostrzeganie, nazywanie i wzmacnianie zachowań prospołecznych.
- Prowadzenie wspólnych zabaw muzyczno-ruchowych, m.in. w kole lub z wykorzystaniem chusty animacyjnej.

- Wspólne tworzenie kodeksu funkcjonowania w grupie, dostosowanego do poziomu rozwojowego dzieci.

4. Święta i wydarzenia uwzględnione w rocznym planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym

W rocznym planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym przewidziane są wydarzenia i uroczystości wspierające integrację grupy oraz realizację tematyki wychowawczo-edukacyjnej. W Żłobku Miejskim nr 2 organizowane są m.in.:

• Dzień Kropki	• Bal Wiosny
• Dzień Jabłka	• Dzień Żaby
• Bal Jesieni	• Dzień koloru zielonego
• Dzień Dyni	• Dzień Książki
• Dzień koloru pomarańczowego	• Dzień Ziemi
• Dzień Postaci z Bajek	• Dzień Marchewki
• Dzień Pluszowego Misia	• Dzień koloru niebieskiego
• Dzień koloru brązowego	• Dzień Strażaka
• Dzień Świętego Mikołaja	• Bal Pszczółki Mai
• Dzień koloru czerwonego	• Dzień koloru żółtego
• Bal Zimy	• Dzień Dziecka
• Dzień koloru białego	• Dzień Mamy i Taty
• Bal Karnawałowy	• Dzień Babci i Dziadka
• Dzień Pizzy	• Piknik Rodzinny
• Dzień Kota	
• Dzień Dinozaura	
• Tłusty Czwartek	

ZAPEWNIENIE DZIECIOM WARUNKÓW DO POZNAWANIA I DOŚWIADCZANIA OTOCZAJĄCEGO ŚWIATA

We wczesnym dzieciństwie naturalna ciekawość, potrzeba eksploracji i spontaniczna aktywność stanowią fundament uczenia się. Zadaniem personelu jest zatem tak organizować środowisko, aby każde dziecko mogło bezpiecznie obserwować, eksperymentować oraz budować pierwsze rozumienie zjawisk przyczynowo-skutkowych i właściwości przedmiotów. Wymaga to uważnej obecności dorosłego, odpowiednio dobranych bodźców sensorycznych oraz stałego wykorzystywania codziennych sytuacji jako okazji do odkrywania świata.

1. Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu świata przez dzieci:

- Organizowanie codziennych sytuacji edukacyjnych, które zachęcają dzieci do aktywnej eksploracji otoczenia.
- Stwarzanie warunków do samodzielnej manipulacji przedmiotami o zróżnicowanych właściwościach.
- Zapewnienie bezpiecznej przestrzeni do obserwacji i prostych eksperymentów.
- Zachęcanie dzieci do zadawania pytań oraz formułowania pierwszych, prostych wniosków.
- Wprowadzanie różnorodnych bodźców sensorycznych: dotykowych, wzrokowych i słuchowych.
- Uważne towarzyszenie dzieciom w działaniu, nazywanie obserwowanych zjawisk i wspieranie w rozumieniu ich przyczyn oraz skutków.
- Angażowanie dzieci w codzienne, proste czynności praktyczne.
- Wykorzystywanie spacerów i otoczenia zewnętrznego jako naturalnej przestrzeni do obserwacji przyrody i zmian zachodzących w środowisku.
- Dobór materiałów i zabawek sprzyjających odkrywaniu cech przedmiotów oraz relacji przestrzennych.

2. Aktywności uwzględnione w planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym:

Aktywności wspierające myślenie przyczynowo-skutkowe:

Grupa najmłodsza (6–13 miesięcy):

- **Działania manipulacyjne:** potrząsanie grzechotką i obserwowanie zmiany dźwięku; uderzanie przedmiotem o powierzchnię i zauważanie efektu.
- **Eksplorowanie prostych reakcji:** naciskanie miękkich zabawek, które piszczą; oglądanie, co się dzieje po puszczeniu piłki z rąk.
- **Zabawy sensoryczne:** dotykanie materiałów o różnych fakturach i zauważanie ich reakcji na nacisk (gniotki, gąbki, miękkie piłki).
- **Obserwowanie ruchu:** obserwowanie, jak turlająca się piłka oddala się po lekkim popchnięciu.
- **Doświadczenie codziennych sytuacji:** zauważanie zmian przy karmieniu (np. przechylenie butelki powoduje wypływanie mleka).

Grupa druga (13–24 miesiące)

- **Proste eksperymenty manipulacyjne:** wrzucanie klocków do pojemnika i obserwowanie dźwięku oraz efektu; wkładanie elementów do sorterów.
- **Zabawy ruchowe:** popychanie zabawek na kółkach i analizowanie, jak zmienia się ich ruch; przewracanie wieży z klocków i obserwowanie skutku.
- **Eksperymenty sensoryczne:** przelewanie wody lub przesypywanie kaszy/ryżu; testowanie, które przedmioty toną, a które pływają.
- **Zabawy tematyczne:** „Gdy pociągniesz, zabawka pojedzie”; naciskanie przycisków w zabawkach interaktywnych.
- **Codziennie czynności jako okazje do odkrywania zależności:** otwieranie i zamykanie pudełek; odpinanie rzepów w butach; zauważanie, że po naciśnięciu pompki z mydłem wypływa piana.

Grupa trzecia (24–36 miesięcy)

- **Rozwinięte zabawy konstrukcyjne:** budowanie wyższych wież i testowanie, co powoduje ich przewrócenie; konstruowanie torów dla aut.

- **Eksperymenty przyrodnicze:** obserwowanie topnienia śniegu, rozpuszczania kostki lodu, zmian temperatury wody; sprawdzanie, co się dzieje z piaskiem mokrym i suchym.
- **Zabawy logiczno-ruchowe:** sprawdzanie, jak różna siła pchnięcia wpływa na prędkość samochodziku; testowanie, co się stanie, gdy zatkamy lub odetkamy rurkę.
- **Zabawy zadaniowe:** „Co się stanie, gdy...?” – proste przewidywanie skutków, np. gdy położymy lekki przedmiot na ciężkim, gdy użyjemy łyżki zamiast palców.
- **Codzienne sytuacje uczące zależności:** nalewanie wody do kubka i obserwowanie poziomu; samodzielne nakładanie obiadu łyżką i zauważanie wpływu nachylenia na wypadanie łyżki z naczynia; próby samodzielnego ubierania (np. co się stanie, gdy pociągniemy za sznurek).

Aktywności wspierających umiejętność obserwacji i doświadczania otaczającego świata

Grupa najmłodsza (6–13 miesięcy)

- **Obserwowanie światła i ruchu:** śledzenie wzrokiem poruszających się obiektów, np. kolorowej piłki, balonu, chustki poruszanej przez opiekuna.
- **Kontakt z naturalnymi materiałami:** dotykanie liści, miękkiej trawy, kamyczków podczas krótkich spacerów lub pobytu na tarasie.
- **Zabawy sensoryczne:** poznawanie faktur poprzez dotykanie miękkich, gładkich, szorstkich materiałów; oglądanie kontrastowych kart.
- **Obserwacje otoczenia:** słuchanie odgłosów z zewnątrz (szum wiatru, śpiew ptaków) oraz reagowanie na nie.
- **Doświadczanie podstawowych zjawisk:** obserwacja pary unoszącej się z miski z ciepłą wodą (z zachowaniem pełnego bezpieczeństwa), oglądanie kropli deszczu na szybie.

Grupa druga (13–24 miesiące)

- **Zauważanie elementów przyrody podczas spacerów:** oglądanie kamyczków, liści, trawy, pąków roślin; obserwowanie zachowania zwierząt (ptaki, mrówki).
- **Obserwowanie pogody:** wskazywanie chmur, słońca, kałuż po deszczu; rozpoznawanie podstawowych zjawisk atmosferycznych.

- **Zabawy dźwiękowe:** nasłuchiwanie dźwięków otoczenia, takich jak przejeżdżający pojazd, szczekający pies, szum drzew.
- **Eksploracja materiałów naturalnych:** przesypywanie piasku, dotykanie mokrej i suchej trawy, sprawdzanie temperatury śniegu.
- **Obserwacje reakcji w środowisku:** przyglądanie się ruchowi gałęzi na wietrze, unoszeniu się piórka, rozchodzeniu się wody na piasku.

Grupa trzecia (24–36 miesięcy)

- **Systematyczne obserwacje przyrodnicze:** dostrzeganie różnic między liśćmi, porównywanie wielkości kamieni, śledzenie ruchu owadów.
- **Obserwowanie zmian w otoczeniu:** zauważanie zmian pór roku, obserwacja rośliny rosnącej w doniczce, obserwowanie topnienia śniegu lub lodu.
- **Analiza zjawisk atmosferycznych:** obserwacja cienia, tęczy, kierunku wiatru; wskazywanie różnic między deszczem a mżawką.
- **Zabawy sensoryczno-badawcze:** sprawdzanie, który materiał jest zimny, ciepły, miękki, twardy; eksperymentowanie z wodą, piaskiem i powietrzem.
- **Obserwacje w ruchu:** śledzenie przelatujących ptaków, przejeżdżających aut, porównywanie szybkości różnych pojazdów w przestrzeni zabaw.
- **Zadania wymagające skupionej obserwacji:** wyszukiwanie wskazanych elementów w otoczeniu (pokaż duże drzewo, znajdź czerwony liść, poszukaj małego kamyka).

Aktywności wspierających używanie określeń dotyczących cech przedmiotów

Grupa najmłodsza (6–13 miesięcy)

- **Zabawy sensoryczne:** prezentowanie przedmiotów o różnych fakturach (miękkie, twarde, gładkie, szorstkie) i pozwalanie dziecku na ich swobodne badanie.
- **Kontrastowe przedmioty:** pokazywanie dużych i małych zabawek oraz zachęcanie do ich chwytania, przesuwania i porównywania.
- **Doświadczenie temperatury:** bezpieczne poznawanie przedmiotów chłodniejszych lub cieplejszych (np. butelka z letnią wodą, woreczek żelowy z temperaturą pokojową).

- **Obserwacje w ruchu:** testowanie lekkich i cięższych przedmiotów poprzez ich podnoszenie i upuszczanie.
- **Proste wskazywanie:** opiekun nazywa cechy przedmiotów podczas wspólnej zabawy (np. „miękką piłeczką”, „dużą maskotką”).

Grupa druga (13–24 miesiące)

- **Sortowanie według jednej cechy:** dopasowywanie przedmiotów według koloru, wielkości lub kształtu (np. wkładanie dużych piłek do dużego kosza, a małych do małego).
- **Dobieranie przedmiotów parami:** łączenie takich samych elementów (miękkie–miękkie, czerwony–czerwony, okrągły–okrągły).
- **Zabawy w dotykanie i porównywanie:** nazywanie i wskazywanie faktur (miękkie, twarde, szorstkie, gładkie).
- **Zabawy tematyczne:** odnajdywanie przedmiotów według opisu (np. „pokaż dużą piłkę”, „znajdź miękkiego misia”).
- **Zabawy wodne i piaskowe:** porównywanie mokre–suche, lekkie–ciężkie, sypkie–zwarte z pomocą prostych pytających komentarzy opiekuna.

Grupa trzecia (24–36 miesięcy)

- **Sortowanie wieloaspektowe:** dzielenie przedmiotów na grupy według dwóch cech (np. duże czerwone klocki vs. małe niebieskie).
- **Zabawy w porównywanie:** wskazywanie, co jest większe, mniejsze, wyższe, dłuższe; ocenianie, który przedmiot jest cięższy lub lżejszy.
- **Nazywanie właściwości w codziennych sytuacjach:** opis jedzenia (miękkie, twarde, ciepłe, zimne), ubranek (grube, cienkie), zabawek (okrągłe, kanciaste).
- **Zabawy konstrukcyjne:** ocena stabilności klocków (twarde, lekkie, ciężkie), porównywanie kształtów elementów.
- **Wyszukiwanie przedmiotów na podstawie złożonego opisu:** np. „znajdź mały, czerwony klocek”, „pokaż długą, miękką wstążkę”.
- **Zabawy słowne:** „Co tu pasuje?” – dopasowywanie przedmiotów do podanego określenia (np. „co jest zimne?”, „co jest gładkie?”).

Aktywności wspierających stosowanie określeń przestrzennych

Grupa najmłodsza (6–13 miesięcy)

- **Zabawy w chowanie przedmiotów:** zakrywanie misia chustką (pod, na, za) i odkrywanie go wspólnie z dorosłym.
- **Obserwowanie położenia zabawek:** opiekun prezentuje przedmioty w różnych miejscach (np. piłka na półce, piłka na podłodze) i nazywa położenie.
- **Zabawy w przesuwaniu:** przetaczanie piłki w stronę dziecka i od dziecka wspólnie z prostym komentarzem („piłka jedzie do ciebie”, „piłka jedzie dalej”).
- **Przemieszczanie się za zabawką:** zachęcanie dziecka do pełzania lub raczkowania w kierunku przedmiotu ukrytego za przeszkodą.
- **Proste sekwencje ruchowe:** podawanie zabawki z góry/dół (np. „podnieś rączki do góry”, „połóż misia na kolanach”).

Grupa druga (13–24 miesiące)

- **Chowanie i odnajdywanie przedmiotów:** poszukiwanie zabawek ukrytych „pod”, „na”, „za”, „w” zgodnie ze słownymi wskazówkami opiekuna.
- **Dopasowywanie przedmiotów do miejsca:** wkładanie zabawek „do” pudełek, ustawianie ich „na” półce lub „obok” siebie.
- **Zabawy ruchowe:** przechodzenie pod tunelem, wchodzenie na podest, przechodzenie obok pachotków – z nazywaniem relacji przestrzennych.
- **Proste polecenia:** „Połóż misia na krześle”, „Wrzuć klocek do koszyka”, „Postaw piłkę obok misia”.
- **Zabawy konstrukcyjne:** ustawianie przedmiotów „na” i „pod” innymi elementami (np. klocek na klocku, samochodzik pod stołem).

Grupa trzecia (24–36 miesięcy)

- **Zabawy w odnajdywanie:** szukanie przedmiotów według bardziej złożonych wskazówek, np. „Znajdź piłkę pod stołem i postaw ją na krześle”.
- **Zadania kierunkowe:** poruszanie się zgodnie z poleceniami: „Idź za mną”, „Stań przed lustrem”, „Usiądź między poduszkami”.

- **Budowanie konstrukcji:** tworzenie prostych układów przestrzennych (most, tunel, wieża) i opisywanie ich elementów: „Samochód jest pod mostem”, „Miś stoi obok wieży”.
- **Ćwiczenia z obrazkami:** wskazywanie elementów na ilustracjach według opisu („Co jest nad drzewem?”, „Pokaż ptaszka, który jest obok domu”).
- **Zabawy z torami przeszkód:** przechodzenie nad, pod, między, obok przeszkód — z aktywnym komentowaniem relacji przez dorosłego.
- **Polecenia wieloetapowe:** np. „Weź klocek z półki i połóż go obok misia”, „Stań za krzeselkiem i dotknij go”.

TWORZENIE DZIECIOM ŚRODOWISKA SPRZYJAJĄCEGO MÓWIENIU, SŁUCHANIU I POROZUMIEWANIU SIĘ

W pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej w żłobku kluczowe znaczenie ma stworzenie warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem ich umiejętności komunikacyjnych. Skuteczna komunikacja między personelem a dziećmi oraz między samymi dziećmi jest fundamentem budowania bezpiecznych relacji, wspierania emocjonalnego rozwoju oraz rozwijania kompetencji językowych.

Metodyczne wskazówki dla opiekunów mają na celu wspomaganie dzieci w nabywaniu gotowości i umiejętności porozumiewania się.

Wskazówki metodyczne dla personelu dotyczące wspierania rozwoju gotowości i umiejętności komunikacyjnych dzieci

1. Mówienie do dzieci

- Formułuj wypowiedzi w sposób zrozumiały, używając prostych, krótkich zdań.
- Zwracając się do dziecka, utrzymuj kontakt wzrokowy, zapewniając mu poczucie uważności i bezpieczeństwa.
- Podczas codziennych czynności, takich jak korzystanie z toalety czy spożywanie posiłków, zadawaj pytania dotyczące potrzeb dziecka.
- Stosuj różne formy wypowiedzi, dostosowane do sytuacji oraz wieku dzieci.
- Towarzysz dzieciom w zabawie; wspieraj je, komentując ich działania oraz nazywając czynności.
- Zadawaj pytania otwarte, zachęcające do samodzielnej wypowiedzi, np. „Co się stało?”, „Dlaczego płaczesz?”, „Co Cię boli?”, „Kto Cię uderzył?”.

2. Aktywne słuchanie dzieci

- Okazuj pełne skupienie na wypowiedzi dziecka; patrz mu w oczy i nie przerywaj. Postawą ciała okazuj gotowość do kontaktu.
- Zadawaj pytania otwarte, umożliwiające rozszerzenie wypowiedzi, np. „Jak się wtedy czułaś/czułeś?”.
- Potwierdzaj werbalnie to, co usłyszysz, okazując empatię, np. „Rozumiem Cię”. W ten sposób wzmacniasz zaufanie dziecka oraz pomagasz mu w nazywaniu emocji.

- Stosuj parafrazę i odzwierciedlanie, np. „Czyli mówisz, że...”, aby upewnić dziecko, że zostało właściwie zrozumiane.
- Daj dziecku czas na zastanowienie się i sformułowanie wypowiedzi.

3. Wzbogacanie słownictwa dzieci

- Posługuj się pełnymi zdaniami i unikaj zmiękczeń w mowie kierowanej do dzieci.
- Nazywaj i opisuj czynności wykonywane przez dziecko, wprowadzając stopniowo nowe słownictwo.
- Opisuj własne czynności i zachęcaj dzieci do powtarzania ich nazwy lub do opisu sytuacji.
- Zwracaj się do dzieci w pierwszej osobie, np. „Przeczytam Wam teraz opowiadanie...”.
- Stosuj różnorodne słownictwo dotyczące m.in. przedmiotów, cech, stanów emocjonalnych, uczuć i zjawisk.
- Łącz wprowadzane nowe słowa z tymi, które dzieci już znają, aby ułatwić ich przyswajanie.

Aktywności wspierające rozwój komunikacji i umiejętności językowych dzieci

W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym uwzględniono aktywności obejmujące:

1. prowadzenie rozmów z dziećmi,
2. komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem,
3. aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu utworów literackich oraz innych tekstów.

Niezależnie od przyjętej organizacji pracy w placówce główny ciężar odpowiedzialności za rozwój komunikacji dziecka spoczywa na opiekunach. Stała, bezpieczna relacja z opiekunem umożliwia dziecku rozwój kompetencji językowych poprzez:

- prowadzenie częstych rozmów z dziećmi we wszystkich sytuacjach dnia codziennego;
- omawianie z dziećmi (stosownie do wieku) zasad bezpieczeństwa oraz harmonogramu dnia;
- wykorzystywanie pacynek, pluszaków lub rekwizytów do wprowadzania i moderowania rozmów;

- towarzyszenie dzieciom w ustalaniu kwestii spornych, wspieranie ich w komunikowaniu potrzeb i rozwiązywaniu konfliktów;
- prowadzenie rozmów na temat aktualnych zainteresowań i obszarów uwagi dzieci;
- wspieranie komunikacji między dziećmi poprzez zabawy tematyczne, np. „w telefon”, „w dom”, „w przyjęcie”;
- aktywne uczestniczenie w zabawach dzieci poprzez komentowanie ich działań oraz zachęcanie do wzajemnych interakcji;
- aktywne słuchanie dziecka, z zachowaniem kontaktu wzrokowego;
- inicjowanie rozmów z dziećmi przy użyciu języka dostosowanego do ich wieku i poziomu rozwoju;
- stymulowanie interakcji dzieci w parach oraz małych grupach, również w grupach zróżnicowanych wiekowo;
- zachęcanie do wspólnego czytania książek, recytowania ulubionych rymowanek i słuchania tekstów literackich;
- kultywowanie codziennych rytuałów, takich jak zabawy muzyczno-ruchowe, czytanie oraz opowiadanie.

KSZTAŁTOWANIE OTOCZENIA UMOŻLIWIAJĄCEGO ROZWÓJ SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ DZIECI ORAZ ANGAŻOWANIE ZMYŚŁÓW

Rozwój sprawności fizycznej i sensorycznej u dzieci jest kluczowy dla ich zdrowia, samodzielności oraz prawidłowego funkcjonowania w codziennym życiu. Odpowiednio zaprojektowane i zorganizowane otoczenie, które stwarza możliwość aktywnego angażowania różnych zmysłów i motoryki, wspiera dzieci w nabywaniu nowych umiejętności ruchowych i poznawczych. Poniżej przedstawiono główne obszary rozwoju oraz wskazówki metodyczne i przykłady działań personelu sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci.

Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi sprawności fizycznej i sensorycznej

Wskazówki zawarte w Planie OWE dotyczą zarówno organizacji przestrzeni, jak i zachowań personelu, które wspierają rozwój dzieci:

- Organizacja sali i przestrzeni na zewnątrz tak, aby dzieci miały liczne okazje do ćwiczenia umiejętności ruchowych.
- Codzienny kontakt dzieci z materiałami angażującymi zmysły: dotyku, smaku, zapachu, wzroku, słuchu i równowagi.
- Zapewnienie dostępu do różnorodnych materiałów: wody, piasku, ciastoliny, naturalnych elementów o różnych fakturach i zapachach oraz materiałów dźwiękowych.
- Kontrola natężenia dźwięków i bodźców wzrokowych, by nie przytłaczały dzieci.
- Zapewnienie różnorodnych aktywności sensorycznych dostosowanych do potrzeb dzieci, z uwzględnieniem czasu na angażowanie się i dzielenie doświadczeniami.
- Wspieranie niemowląt w nauce kontrolowania ruchów ciała, samodzielnym badaniu przedmiotów oraz eksplorowaniu przestrzeni.
- Zabawy ruchowe angażujące dzieci, podążanie za ich inicjatywą (np. turlanie, czworakowanie).
- Zachowanie bezpieczeństwa bez ograniczania chęci podejmowania nowych wyzwań ruchowych.
- Stwarzanie warunków do nauki nowych umiejętności motorycznych z uwzględnieniem akceptowalnego ryzyka.
- Umożliwianie wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia ruchów według zainteresowań dzieci.

- Dostarczanie okazji do ćwiczenia siły i sprawności, w tym szczególnie sprawności rąk, dłoni i palców.
- Umożliwianie ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej podczas codziennych czynności, takich jak jedzenie czy ubieranie się.
- Dostarczanie okazji do ćwiczenia siły i sprawności ruchowej.
- Stwarzanie przestrzeni i czasu na zabawę rozwijającą sprawność rąk i palców.
- Umożliwianie ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej podczas codziennych czynności.

Przykłady zabaw i aktywności wspierających rozwój sprawności fizycznej i zmysłów

1. Zabawy angażujące zmysły (wzrok, słuch, węch, dotyk, smak):

- Ścieżki sensoryczne — chodzenie bospo po różnych fakturach (np. woreczki z grochem, fasolą, trawa, piasek, faktury ostre i szorstkie).
- Zabawy z wodą (łowienie i zanurzanie przedmiotów, mieszanie piasku i wody, lepienie babek).
- Malowanie palcami na różnych powierzchniach.
- Słuchanie i naśladowanie dźwięków zwierząt.
- Wąchanie ziół, kwiatów, przypraw, perfum.
- Próbowanie owoców i warzyw, rozpoznawanie smaków (słodki, kwaśny, gorzki).
- Zabawy z „kostką skarbów”.

2. Zabawy rozwijające motorykę małą:

- Budowanie wież z klocków.
- Wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników.
- Dopasowywanie kształtów i układanie drewnianych puzzli.
- Malowanie farbami przy użyciu gąbek, pędzli.
- Rozcieranie plasteliny, formowanie kulek, wałkowanie.
- Włączanie i wyłączanie przycisków.
- Zabawy z papierem (chwytywanie, darcie, zgniatanie).

3. Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:

- Chodzenie po wyznaczonym śladzie.
- Samodzielne jedzenie i ubieranie się.
- Malowanie i mycie rąk.
- Zbieranie zabawek do określonych pojemników.
- Zabawy z piłką (turlanie, rzucanie, łapanie).
- Wspinanie się na puffy, materace, z wykorzystaniem poduszek lub krzeseł.

4. Zabawy wspierające czucie głębokie i schemat ciała:

- Czołganie się po podłodze.
- Turlanie.
- Przeciskanie się przez tunele, obręcze, ustawione krzeselka.
- Zawijanie dzieci w chustę animacyjną, koc lub kołdrę.
- Huśtanie w chuście animacyjnej.
- Masowanie rękoma lub piłką.

5. Aktywności w zakresie motoryki dużej, szczególnie na świeżym powietrzu:

- Zabawy w torze przeszkód.
- Bieganie.
- Wspinanie się po urządzeniach na placu zabaw (zjeżdżalnia, drabinka, karuzela, bujaki).
- Skakanie i łapanie baniek mydlanych.
- Popychanie i ciągnięcie zabawek.
- Jazda na jeździkach.
- Skakanie na gumowych zwierzętach (tzw. skoczkach).

ZAPEWNIENIE DZIECIOM WARUNKÓW DO TWÓRCZEJ EKSPRESJI I KONTAKTU Z RÓŻNYMI WYTWORAMI KULTURY I SZTUKI

Twórcza ekspresja oraz dostęp do różnorodnych wytworów kultury są nieodzownym elementem wspierania wszechstronnego rozwoju dziecka. Dzieci, mając możliwość swobodnego eksperymentowania i poznawania różnych form artystycznych oraz kulturowych, rozwijają swoje zdolności kreatywne, wyobraźnię, umiejętności społeczne oraz emocjonalne. Wskazówki metodyczne przedstawione poniżej mają na celu stworzenie warunków sprzyjających aktywności twórczej dzieci oraz zapewnienie im bogatego i wartościowego kontaktu z kulturą, dostosowanego do ich wieku i możliwości.

Wskazówki metodyczne umożliwiające dzieciom działania twórcze oraz dostęp do wytworów kultury

- Należy zapewnić dzieciom odpowiednią ilość czasu na poszukiwanie kreatywnych rozwiązań, pozwalając im na swobodne eksperymentowanie.
- Powinno się umożliwić wybór różnych sposobów realizacji zadań i dojścia do zamierzonego celu, wspierając indywidualne podejścia.
- Zagwarantowanie dostępu do różnorodnych materiałów plastycznych, takich jak farby, papier, kredki, klej, piórka i inne, aby pobudzać zmysły i inwencję twórczą.
- Zorganizowanie przestrzeni sprzyjającą tworzeniu, eksperymentowaniu oraz manipulacji różnorodnymi materiałami.
- Szanowanie indywidualności każdego dziecka, dając mu prawo do tworzenia w sposób niepowtarzalny i autentyczny.
- Udzielanie dzieciom wspierającej informacji zwrotnej podczas działań twórczych, motywując je do dalszej pracy.
- Skupianie uwagi dzieci na procesie tworzenia, a nie na efektach końcowych, aby rozwijać ich zaangażowanie i radość z działania.
- Podejmowanie aktywności twórcze również na świeżym powietrzu, wykorzystując elementy natury oraz działania sensoryczne.
- Dbanie, aby muzyka dostępna dzieciom była wysokiej jakości zarówno pod względem artystycznym, jak i technicznym.
- Stwarzanie okazji do swobodnego tańca i śpiewu, wprowadzając zarówno spontaniczne, jak i zorganizowane formy aktywności muzycznej.

- Zapewnienie dostępu do książek o wysokich walorach graficznych i estetycznych, które inspirują dzieci i rozwijają ich wyobraźnię.
- Organizowanie warunków do działań konstrukcyjnych, umożliwiających budowanie z różnorodnych klocków, takich jak wafle, Lego, klocki magnetyczne czy materiały naturalne.
- Umożliwienie kontaktu z wartościową sztuką, rozwijającą wrażliwość estetyczną i kulturową dzieci.
- Dostosowanie aktywności twórczej i dostępu do wytworów kultury do wieku oraz indywidualnych możliwości dzieci.

Przykładowe działania wspierające dzieci w twórczej ekspresji, wyrażane w różnych formach z wykorzystaniem różnorodnych materiałów

- Malowanie farbami palcami, rękami, wykorzystanie stempli i innych nietypowych narzędzi malarskich.
- Wykonywanie prac plastycznych adekwatnych do wieku i umiejętności dzieci.
- Manipulowanie materiałami o różnorodnych fakturach, takimi jak wata, papier, bawełna, gąbki, piórka.
- Zabawy z masami sensorycznymi, np. cieczą nienewtonowską.
- Poszukiwanie ukrytych przedmiotów w pojemnikach z makaronem lub innymi materiałami sypkimi.
- Zachęcanie do śpiewania i tańczenia, w tym nauka prostych układów tanecznych w grupie.
- Tworzenie konstrukcji z małych i dużych elementów.
- Współtworzenie z innymi dziećmi instrumentów muzycznych z materiałów z recyklingu.
- Wspólna gra na różnorodnych instrumentach.
- Zapoznanie z materiałami naturalnymi, np. liśćmi, kasztanami, owocami, warzywami.
- Wspólne śpiewanie piosenek oraz nauka prostych wierszyków i piosenek.
- Organizacja teatryków pacynkowych oraz czytanych z wykorzystaniem ilustracji.
- Malowanie kredą na chodniku.
- Rozpoznawanie zwierząt, maszyn i urządzeń po dźwiękach.

- Kształtowanie słuchu i koordynacji ruchowej poprzez zabawy muzyczne.
- Nauka rozróżniania tempa w muzyce.
- Zabawy z chustą animacyjną.
- Wdrażanie relaksacji podczas słuchania muzyki relaksacyjnej.
- Doskonalenie poczucia rytmu poprzez słuchanie piosenek o różnym tempie.
- Taniec z chusteczkami materiałowymi.
- Pokonywanie sensorycznych ścieżek.
- Zabawy światłem: cienie, kolorowe reflektory, projektory z obrazkami.
- Odgrywanie ról i przebieranie się za różne postacie, np. lekarza, strażaka, fryzjera.

Przykładowe działania mające na celu zapoznanie dzieci z różnymi wytworami kultury

- Organizacja teatrzyków prowadzonych przez personel lub gości z zewnątrz (np. dzieci z innych przedszkoli).
- Wyjścia starszych grup na przedstawienia do pobliskich placówek kulturalnych.
- Słuchanie muzyki na żywo, np. koncerty Płockiej Orkiestry Symfonicznej lub występy opiekunów grających na instrumentach.
- Spotkania z psami terapeutycznymi (dogoterapia).
- Spotkania z ciekawymi gośćmi, takimi jak policjanci czy strażacy.
- Zapewnienie dzieciom dostępu do wartościowych książek i literatury dziecięcej.

RAMOWY ROZKŁAD DNIA

Ramowy plan dnia odgrywa kluczową rolę w organizacji pracy placówki oraz w zapewnieniu dzieciom poczucia bezpieczeństwa i przewidywalności. Odpowiednio zaplanowany dzień sprzyja harmonijnemu rozwojowi dzieci, wspiera ich samodzielność oraz pomaga w kształtowaniu prawidłowych nawyków. Uwzględnienie zarówno stałych, jak i zmiennych elementów dnia pozwala na zachowanie równowagi między rutyną a elastycznością, co jest istotne w dostosowywaniu działań do indywidualnych potrzeb dzieci, ich możliwości rozwojowych oraz bieżących warunków organizacyjnych i atmosferycznych. Stałe punkty dnia budują poczucie stabilności, natomiast elementy zmienne umożliwiają realizację różnorodnych aktywności, projektów i inicjatyw edukacyjnych.

Harmonogram obejmujące stałe i zmienne elementy dnia

06:00 – 8:15	Przyjmowanie dzieci, zabawy swobodne dzieci w kąciakach zainteresowań, zabawy ruchowe (ćwiczenia ogólnorozwojowe) oraz kontakty z rodzicami
08:15 – 08:30	Czynności higieniczne i przygotowanie do śniadania – mycie rąk przed posiłkiem
08:30 – 08:50	Pierwsze śniadanie: karmienie i pomoc dzieciom w samodzielnym spożywaniu posiłków
08:50 – 09:10	Czynności pielęgnacyjne: toaleta i zabiegi higieniczne po śniadaniu
09:10 – 09:50	Aktywności grupowe: zabawy tematyczne, dydaktyczne, artystyczne, zabawy rozwijające zainteresowania dzieci
09:50 – 10:00	Czynności higieniczne i przygotowanie do II śniadania – mycie rąk przed posiłkiem
10:00 – 10:15	Drugie śniadanie
10:15 – 11:15	Aktywności grupowe w salach lub na świeżym powietrzu: w ogródku, spacer*.
11:15 – 11:30	Zabiegi higieniczne i przygotowanie do obiadu – mycie rąk przed posiłkiem
11:30 – 12:00	Obiad: karmienie dzieci i pomoc w samodzielnym spożywaniu posiłków
12:00 – 12:10	Czynności pielęgnacyjne: toaleta i zabiegi higieniczne po obiedzie, przygotowanie do odpoczynku
12:10 – 13:30	Odpoczynek dzieci: leżakowanie lub sen, słuchanie: bajek, muzyki relaksacyjnej, kołysanek
13:30 – 13:45	Czynności pielęgnacyjne i higieniczne po leżakowaniu, przygotowanie do podwieczorku – mycie rąk przed posiłkiem
13:45 – 14:00	Podwieczorek
14:00 – 14:10	Czynności higieniczne po podwieczorku
14:10 – 17:00	Zabawy grupowe: integracyjne, zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne, swobodne zabawy dzieci w kąciakach zainteresowań oraz odbiór dzieci i kontakty z rodzicami (wg indywidualnych potrzeb także w innym czasie).

*O czasie pobytu dzieci na zewnątrz budynku decydują warunki atmosferyczne, jak również ocena jakości powietrza, weryfikowana przez opiekunki.

PRACA NA PODSTAWIE PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO

Personel pracuje z dziećmi, realizując plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny.

Plan OWE jest rokrocznie analizowany i dostosowywany do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają.

Dokumentowanie realizacji Planu OWE w odniesieniu do codziennych działań prowadzonych w Żłobku Miejskim nr 2 w Płocku odbywa się w sposób dostosowany do wieku oraz możliwości rozwojowych dzieci w poszczególnych grupach. Przyjęte rozwiązania mają na celu usprawnienie organizacji pracy opiekunów oraz zapewnienie spójności działań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych.

Plan OWE podlega systematycznej analizie przez dyrektora placówki tak, aby był dostosowany do możliwości organizacyjnych placówki oraz do aktualnych potrzeb dzieci uczęszczających do żłobka. Ewaluacja dokumentu prowadzona będzie każdego roku, począwszy od stycznia 2026 r., w miesiącu następującym po zakończeniu danego roku.

Zajęcia organizowane są w oparciu o zapisy zawarte w dokumencie „ROZNY PLAN PRACY”. We wszystkich grupach harmonogram działań opracowywany jest w cyklu tygodniowym.

PLAN OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY (OWE)
ŻŁOBKA MIEJSKIEGO NR 2
„Radosne Maluszkowo”
w Płocku

Adres: gen. F. Kleeberga 3, 09-410 Płock

Tel. 024 366-21-32

Fax. 024 366-21-33

e-mail: zm2@zjoplock.pl

strona internetowa: www.zlobekmiejskinr2.pl
www.radosnemaluszkowo.pl

Podmiot prowadzący: GMINA – MIASTO PŁOCK

Nr wpisu do rejestru: Rejestr Żłobków i Klubów dziecięcych prowadzony przez Prezydenta Miasta
Płocka **5848/Z**

Dyrektor żłobka – **Karolina Fortas-Gabarska** – osoba do kontaktu

Żłobek Miejski nr 2 w Płocku "Radosne Maluszkowo" znajduje się w centrum osiedla Podolszyce - Północ i jest jedyną miejską placówką na tym osiedlu. Żłobek położony jest w sąsiedztwie Parku Północnego.

Liczba miejsc w żłobku – zgodna z zapisem w Rejestrze Żłobków i Klubów Dziecięcych.

Do dyspozycji dzieci w żłobku funkcjonują 3 grupy wiekowe:

- **I grupa od 20 tyg. życia do 13 m-ca** – „*Szczęśliwe maluszki*”. Grupa liczy maksymalnie 25 dzieci.
- **II grupa od 13 m-ca do 24 m-ca** – „*Radosne tuptusie*”. Grupa liczy maksymalnie 32 dzieci.
- **III grupa od 24 m-ca do 36 m-ca** – „*Wesołe skrzaty*”. Grupa liczy max. 34 dzieci.

Liczba dzieci na grupach jest zgodna z wpisem w Rejestrze Żłobków i Klubów Dziecięcych.

Liczba opiekunów na grupach dziecięcych jest zgodna z wymogami ustawy z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 - 1 opiekun na 5 dzieci do roku; 1 opiekun na 8 dzieci powyżej pierwszego roku życia.

Każdy z oddziałów wyposażony jest w oddzielną szatnię, salę do zabaw, sypialnię oraz zespół sanitarny wraz z pomieszczeniem porządkowym. W obiekcie znajduje się również gabinet pielęgniarki oraz pokój do indywidualnej pracy z dzieckiem. Do dyspozycji rodziców w placówce znajduje się zamykana wózkownia.

Żłobek posiada duży ogród, z trzema placami zabaw z bezpieczną nawierzchnią oraz różnorodnym wyposażeniem. Najmłodsza grupa wiekowa ma do dyspozycji taras przylegający do swojej sali.

W żłobku pracuje fizjoterapeutka, która prowadzi indywidualne i grupowe zajęcia, dostosowane do potrzeb każdego dziecka, co pozwala na doskonałe wsparcie w ich codziennym rozwoju.

Żłobek posiada własną kuchnię, co pozwala na przygotowanie zdrowych i smacznych posiłków, zgodnie z obowiązującymi normami żywienia małych dzieci. Diety eliminacyjne tworzone przez naszego dietetyka realizowane są w ścisłej współpracy z rodzicami.

Budynek ma podjazd do wózków, wnętrza są przestronne, dostosowane dla osób niepełnosprawnych. W łazience ogólnodostępnej znajdują się poręcze i uchwyty dla osób z niepełnosprawnością.

W obiekcie znajduje się monitoring wizyjny rejestrujący obraz poprzez wykorzystanie kamer przemysłowych. Obejmuje on takie pomieszczenia na parterze jak: wejście główne do budynku, hol, sale zabaw dla dzieci i sypialnie oraz wejście do piwnicy. Rejestruje również obraz wokół budynku: parking przed wejściem głównym do placówki, place zabaw dla dzieci oraz taras grupy pierwszej.

Plan Opiekuńczo-Wychowawczo-Edukacyjny (OWE) stanowi podstawowy dokument regulujący organizację opieki, wychowania i edukacji dzieci w żłobku. Jego celem jest zapewnienie

dzieciom bezpiecznych, stabilnych i przyjaznych warunków rozwoju, z poszanowaniem ich godności, indywidualnych potrzeb oraz prawa do wszechstronnego rozwoju.

Plan został opracowany w oparciu o:

1. Konwencję o prawach dziecka
2. ustawę o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3
3. obowiązujące standardy jakości opieki określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz.U. 2024 poz. 1882)

Konwencja o prawach dziecka stanowi fundament działań podejmowanych w żłobku, podkreślając prawo dziecka do ochrony, opieki, rozwoju, szacunku oraz bycia wysłuchanym.

W pracy opiekuńczo-wychowawczej uznaje się dziecko za pełnoprawnego uczestnika procesu rozwoju, którego potrzeby, emocje i możliwości są traktowane z należytą uwagą. Działania podejmowane przez opiekunów uwzględniają zasadę najlepszego interesu dziecka, zasadę niedyskryminacji oraz prawo do bezpiecznego środowiska, zabawy i odpoczynku.

Realizacja założeń planu opiera się na budowaniu bezpiecznej relacji dziecka z opiekunem, indywidualnym podejściu do każdego dziecka oraz ścisłej współpracy z rodzicami. Dziecko traktowane jest jako podmiot działań, a jego dobro, poczucie bezpieczeństwa i harmonijny rozwój stanowią nadrzędną wartość pracy żłobka.

Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne żłobka wynikają z podstawowych potrzeb rozwojowych dzieci w wieku do lat 3 oraz z założeń Konwencji o prawach dziecka i obowiązujących standardów jakości opieki. Stanowią one fundament codziennej pracy opiekunów oraz wyznaczają kierunek działań podejmowanych w zakresie opieki, wychowania i wspierania rozwoju dzieci.

Celem głównym pracy żłobka jest stworzenie dzieciom bezpiecznych i sprzyjających warunków do harmonijnego, wszechstronnego rozwoju. Działania podejmowane w żłobku ukierunkowane są na wspomaganie rozwoju:

- psychicznego,
- fizycznego,
- emocjonalnego,
- społecznego
- poznawczego dzieci,
- z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, możliwości oraz tempa rozwoju.

Plan zakłada wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa, samodzielności i sprawczości dzieci, rozwijanie kompetencji językowych poprzez poszerzanie zasobu słownictwa i wspieranie komunikacji, a także wspieranie rozwoju motoryki małej i dużej. Ważnym elementem jest budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem oraz umożliwianie dzieciom aktywnego poznawania świata poprzez zabawę i codzienne doświadczenia.

Cele realizowane w żłobku:

1. opiekuńczo-wychowawcze:

- zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, komfortu oraz emocjonalnego wsparcia, tworząc atmosferę zbliżoną do warunków rodzinnych;
- wzmocnienie poczucia własnej wartości poprzez uwzględnianie indywidualnych potrzeb, możliwości rozwojowych oraz tempa funkcjonowania każdego dziecka;
- kształtowanie umiejętności społecznych, w tym podejmowania współpracy, inicjowania kontaktów oraz budowania pozytywnych relacji w grupie;
- wspieranie codziennych czynności samoobsługowych dziecka oraz stopniowe utrwalanie nawyków higienicznych;
- tworzenie środowiska pełnego akceptacji i życzliwości, sprzyjającego rozwojowi więzi z opiekunami i rówieśnikami;
- stałe monitorowanie dobrostanu dziecka oraz dbałość o jego harmonijny rozwój psychofizyczny;
- systematyczne przekazywanie rodzicom informacji dotyczących funkcjonowania dziecka, jego samopoczucia i przebiegu adaptacji w grupie.

2. edukacyjne:

- rozwijanie wyobraźni i kreatywności poprzez różnorodne działania twórcze, zabawy oraz aktywności o charakterze artystycznym;
- umożliwianie dzieciom zdobywania doświadczeń związanych z otaczającym światem poprzez obserwacje, eksperymenty i aktywne działanie;
- wspieranie rozwoju mowy i kompetencji komunikacyjnych, zachęcając do wyrażania myśli, emocji i potrzeb;
- kształtowanie samodzielności, inicjatywy oraz gotowości do podejmowania własnych działań w codziennych sytuacjach;
- rozwijanie wrażliwości estetycznej oraz kompetencji artystycznych w obszarze plastyki, muzyki i ruchu;

- budowanie ciekawości poznawczej poprzez tworzenie sytuacji sprzyjających odkrywaniu nowych zjawisk i obserwowaniu zależności w najbliższym otoczeniu;
- wspieranie rozwoju motorycznego, zarówno w zakresie sprawności ruchowej, jak i umiejętności manualnych potrzebnych w dalszej edukacji.

Efektywna praca z dziećmi wymaga świadomego doboru i stosowania różnorodnych metod, które odpowiadają ich indywidualnym potrzebom i etapom rozwoju. Zagadnienia metodyczne związane z metodami pracy pozwalają na stworzenie optymalnych warunków do nauki, zabawy oraz budowania bezpiecznych i wspierających relacji. W niniejszym rozdziale omówione zostaną kluczowe aspekty metodyczne, które wpływają na skuteczność i jakość pracy z najmłodszymi.

Zagadnienia metodyczne dotyczące metod pracy z dziećmi

1. Dobór metod pracy dostosowanych do wieku i możliwości rozwojowych dziecka

- Uwzględnianie indywidualnych potrzeb i tempa rozwoju każdego dziecka.
- Wybór metod aktywizujących, sensorycznych, ruchowych i słownych adekwatnych do etapu rozwoju.

2. Aktywne uczenie się przez zabawę

- Wykorzystanie zabaw jako podstawowej formy pracy, umożliwiającej poznawanie świata i rozwój umiejętności.
- Zachęcanie do samodzielności i eksploracji.

3. Integracja różnych form pracy

- Łączenie metod ruchowych, manipulacyjnych, sensorycznych i językowych w codziennych zajęciach.
- Przeplatanie zabaw wolnych i zorganizowanych.

4. Stymulowanie rozwoju wielozmysłowego

- Wprowadzanie bodźców wzrokowych, słuchowych, dotykowych, ruchowych i emocjonalnych.
- Wykorzystywanie materiałów i technik rozwijających percepcję sensoryczną.

5. Rola relacji emocjonalnej i bezpieczeństwa w procesie edukacyjnym

- Zapewnienie bliskości, akceptacji i stabilności.

- Budowanie pozytywnej atmosfery sprzyjającej otwartości i chęci do nauki.

6. Indywidualizacja i elastyczność w stosowaniu metod

- Dostosowanie działań do zmieniających się potrzeb dziecka.
- Monitorowanie efektów i modyfikowanie metod w zależności od reakcji dziecka.

7. Współpraca z rodzicami jako element metodyczny

- Uwzględnianie informacji od rodziców o dziecku.
- Wspólne planowanie działań wspierających rozwój dziecka.

8. Stosowanie rytuałów i powtarzalnych czynności

- Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa i orientacji w czasie poprzez stałe elementy dnia.
- Ułatwianie adaptacji do nowych sytuacji.

Planowanie aktywności w żłobku wymaga nie tylko pomysłu na ciekawe zajęcia, ale także świadomego podejścia metodycznego. Kluczowe jest, aby działania były dopasowane do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci oraz sprzyjały ich wszechstronnemu rozwojowi. Metodyka pracy opiera się na obserwacji, elastyczności i bezpieczeństwie, a także na roli zabawy jako naturalnego sposobu nauki i odkrywania świata przez najmłodszych.

Zagadnienia metodyczne dotyczące planowanych aktywności

1. Dostosowanie aktywności do wieku i możliwości dziecka

Aktywności powinny być tak dobrane, aby odpowiadały aktualnemu poziomowi rozwoju oraz indywidualnym potrzebom każdego malucha, uwzględniając tempo rozwoju fizycznego, emocjonalnego i poznawczego.

2. Indywidualizacja podejścia

Metody pracy opierają się na uważnej obserwacji dzieci i analizie ich potrzeb, co pozwala na elastyczne modyfikowanie aktywności oraz wspieranie każdego dziecka na jego własnym poziomie.

3. Wsparcie wszechstronnego rozwoju

Planowane działania powinny rozwijać zarówno motorykę dużą i małą, jak i kompetencje społeczne, emocjonalne oraz poznawcze, tworząc warunki do harmonijnego wzrostu dziecka.

4. **Rola zabawy jako metody edukacyjnej**

Zabawa jest podstawowym narzędziem pracy z dziećmi w żłobku, dlatego wszystkie aktywności powinny być atrakcyjne, angażujące i dostosowane do dziecięcej natury poznawania świata przez doświadczanie.

5. **Elastyczność i reagowanie na bieżące potrzeby**

Planowanie aktywności uwzględnia konieczność dostosowywania się do zmiennego nastroju, poziomu energii oraz sytuacji grupowych, co wymaga od opiekunów elastycznego podejścia i gotowości do zmiany planu.

6. **Bezpieczeństwo i przewidywalność**

Wszystkie aktywności muszą być zaplanowane z myślą o bezpieczeństwie dzieci, a stały rytm dnia pomaga w budowaniu poczucia pewności i komfortu u maluchów.

7. **Współpraca z rodziną**

Planowanie powinno uwzględniać informacje od rodziców/opiekunów dotyczące potrzeb, zdrowia i preferencji dzieci, co umożliwia tworzenie spójnego i wspierającego środowiska rozwojowego.

WSPIERANIE U DZIECI POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI I UWAŻNOŚCI NA INNE OSOBY

W warunkach żłobka kompetencje społeczne rozwijają się poprzez codzienne interakcje, przewidywalne rytuały, budowanie relacji i modelowanie prawidłowych zachowań. Rolą personelu jest tworzenie bezpiecznego, wspierającego środowiska, w którym każde dziecko doświadcza akceptacji, uczy się rozumienia emocji — własnych i cudzych — oraz nabywa podstawowe umiejętności współpracy.

1. Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające rozwojowi przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi dziećmi

Personel wspiera rozwój społeczny dzieci poprzez:

- Zapewnienie stałych rytuałów i przewidywalności dnia, m.in. krótkie powitania przy wejściu do sali oraz szybkie, proste pożegnania.
- Organizowanie powtarzalnych aktywności grupowych, takich jak wspólne zabawy w kręgu, śpiewanie piosenek czy krótkie ćwiczenia ruchowe.
- Stosowanie prostych komunikatów i jasnych poleceń podczas działań grupowych (np. „wkładamy klocki do pudełka”, „zbieramy autka”).
- Komunikowanie się przy użyciu języka włączającego, akcentującego wspólnotę (np. „w naszej grupie”, „wszyscy razem”).
- Wzmacnianie poczucia przynależności poprzez nadawanie dzieciom prostych ról i funkcji w grupie, np. „Basia dziś rozdaje chusteczki”, „Karol rozdaje klocki”.
- Stosowanie indywidualnych symboli na szafkach (np. miś, żyrafa, słoń), które pomagają dzieciom budować poczucie tożsamości i przynależności.
- Modelowanie pożądanych zachowań społecznych poprzez prezentowanie właściwych wzorców: proszenie o zabawkę, reagowanie na emocje, oferowanie pomocy.
- Odzwierciedlanie i nazywanie emocji, łączenie reakcji dzieci i dorosłych z konkretnymi stanami emocjonalnymi (np. „Wiktor się przestraszył, dlatego płacze”).
- Stopniowe uczenie dzieci czekania na swoją kolej, z zachowaniem ich komfortu emocjonalnego.
- Wzmacnianie gestów prospołecznych poprzez pochwały za zachowania korzystne społecznie.
- Wspieranie rozwoju kompetencji społecznych poprzez towarzyszenie dzieciom w sytuacjach konfliktowych oraz wskazywanie możliwych rozwiązań bez nadmiernej ingerencji.

2. Aktywności wspierające rozwój autonomii u dzieci

W celu wspierania samodzielności i autonomii dzieci personel:

- Angażuje dzieci w życie grupy poprzez umożliwienie wyboru zabawek, form aktywności, piosenek czy ćwiczeń gimnastycznych.
- Stwarza warunki do dokonywania wyboru pomiędzy co najmniej dwoma rodzajami aktywności.
- Umożliwia dzieciom wyrażanie potrzeb podczas posiłku — decydowanie, co chcą zjeść, w jakiej ilości oraz w jakim tempie.
- Zachęca dzieci do samodzielnego odkrywania przestrzeni sali.
- Wspiera w samodzielnym jedzeniu oraz wykonywaniu czynności związanych z przygotowaniem do leżakowania lub spaceru (np. zdejmowanie ubrań).
- Umożliwia dzieciom samodzielne próby korzystania z toalety oraz mycia rąk, adekwatnie do ich możliwości rozwojowych.

3. Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

Personel realizuje działania nakierowane na rozwój kompetencji społecznych poprzez:

- Modelowanie pożądaných zachowań społecznych i prezentowanie prawidłowych wzorców.
- Organizowanie wspólnych zabaw grupowych, umożliwiających obserwację zachowań rówieśników.
- Przygotowywanie zabaw naprzemiennych uczących oczekiwania na swoją kolej.
- Konsekwentne stosowanie języka włączającego np. „Chodź, zobaczmy, czym bawi się nasza grupa. Może dołączymy razem”, „W naszej grupie dzielimy się zabawkami. Teraz kolej Antka, potem Twoja”, „Wszyscy razem sprzątną naszą salę”.
- Tworzenie i podtrzymywanie wspólnych rytuałów grupowych.
- Towarzyszenie dzieciom w sytuacjach konfliktowych oraz wskazywanie sposobów rozwiązania sporu.
- Dostrzeganie, nazywanie i wzmacnianie zachowań prospołecznych.
- Prowadzenie wspólnych zabaw muzyczno-ruchowych, m.in. w kole lub z wykorzystaniem chusty animacyjnej.

- Wspólne tworzenie kodeksu funkcjonowania w grupie, dostosowanego do poziomu rozwojowego dzieci.

4. Święta i wydarzenia uwzględnione w rocznym planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym

W rocznym planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym przewidziane są wydarzenia i uroczystości wspierające integrację grupy oraz realizację tematyki wychowawczo-edukacyjnej. W Żłobku Miejskim nr 2 organizowane są m.in.:

• Dzień Kropki	• Bal Wiosny
• Dzień Jabłka	• Dzień Żaby
• Bal Jesieni	• Dzień koloru zielonego
• Dzień Dyni	• Dzień Książki
• Dzień koloru pomarańczowego	• Dzień Ziemi
• Dzień Postaci z Bajek	• Dzień Marchewki
• Dzień Pluszowego Misia	• Dzień koloru niebieskiego
• Dzień koloru brązowego	• Dzień Strażaka
• Dzień Świętego Mikołaja	• Bal Pszczółki Mai
• Dzień koloru czerwonego	• Dzień koloru żółtego
• Bal Zimy	• Dzień Dziecka
• Dzień koloru białego	• Dzień Mamy i Taty
• Bal Karnawałowy	• Dzień Babci i Dziadka
• Dzień Pizzy	• Piknik Rodzinny
• Dzień Kota	
• Dzień Dinozaura	
• Tłusty Czwartek	

ZAPEWNIENIE DZIECIOM WARUNKÓW DO POZNAWANIA I DOŚWIADCZANIA OTOCZAJĄCEGO ŚWIATA

We wczesnym dzieciństwie naturalna ciekawość, potrzeba eksploracji i spontaniczna aktywność stanowią fundament uczenia się. Zadaniem personelu jest zatem tak organizować środowisko, aby każde dziecko mogło bezpiecznie obserwować, eksperymentować oraz budować pierwsze rozumienie zjawisk przyczynowo-skutkowych i właściwości przedmiotów. Wymaga to uważnej obecności dorosłego, odpowiednio dobranych bodźców sensorycznych oraz stałego wykorzystywania codziennych sytuacji jako okazji do odkrywania świata.

1. Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu świata przez dzieci:

- Organizowanie codziennych sytuacji edukacyjnych, które zachęcają dzieci do aktywnej eksploracji otoczenia.
- Stwarzanie warunków do samodzielnej manipulacji przedmiotami o zróżnicowanych właściwościach.
- Zapewnienie bezpiecznej przestrzeni do obserwacji i prostych eksperymentów.
- Zachęcanie dzieci do zadawania pytań oraz formułowania pierwszych, prostych wniosków.
- Wprowadzanie różnorodnych bodźców sensorycznych: dotykowych, wzrokowych i słuchowych.
- Uważne towarzyszenie dzieciom w działaniu, nazywanie obserwowanych zjawisk i wspieranie w rozumieniu ich przyczyn oraz skutków.
- Angażowanie dzieci w codzienne, proste czynności praktyczne.
- Wykorzystywanie spacerów i otoczenia zewnętrznego jako naturalnej przestrzeni do obserwacji przyrody i zmian zachodzących w środowisku.
- Dobór materiałów i zabawek sprzyjających odkrywaniu cech przedmiotów oraz relacji przestrzennych.

2. Aktywności uwzględnione w planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym:

Aktywności wspierające myślenie przyczynowo-skutkowe:

Grupa najmłodsza (6–13 miesięcy):

- **Działania manipulacyjne:** potrząsanie grzechotką i obserwowanie zmiany dźwięku; uderzanie przedmiotem o powierzchnię i zauważanie efektu.
- **Eksplorowanie prostych reakcji:** naciskanie miękkich zabawek, które piszczą; oglądanie, co się dzieje po puszczeniu piłki z rąk.
- **Zabawy sensoryczne:** dotykanie materiałów o różnych fakturach i zauważanie ich reakcji na nacisk (gniotki, gąbki, miękkie piłki).
- **Obserwowanie ruchu:** obserwowanie, jak turlająca się piłka oddala się po lekkim popchnięciu.
- **Doświadczenie codziennych sytuacji:** zauważanie zmian przy karmieniu (np. przechylenie butelki powoduje wypływanie mleka).

Grupa druga (13–24 miesiące)

- **Proste eksperymenty manipulacyjne:** wrzucanie klocków do pojemnika i obserwowanie dźwięku oraz efektu; wkładanie elementów do sorterów.
- **Zabawy ruchowe:** popychanie zabawek na kółkach i analizowanie, jak zmienia się ich ruch; przewracanie wieży z klocków i obserwowanie skutku.
- **Eksperymenty sensoryczne:** przelewanie wody lub przesypywanie kaszy/ryżu; testowanie, które przedmioty toną, a które pływają.
- **Zabawy tematyczne:** „Gdy pociągniesz, zabawka pojedzie”; naciskanie przycisków w zabawkach interaktywnych.
- **Codziennie czynności jako okazje do odkrywania zależności:** otwieranie i zamykanie pudełek; odpinanie rzepów w butach; zauważanie, że po naciśnięciu pompki z mydłem wypływa piana.

Grupa trzecia (24–36 miesięcy)

- **Rozwinięte zabawy konstrukcyjne:** budowanie wyższych wież i testowanie, co powoduje ich przewrócenie; konstruowanie torów dla aut.

- **Eksperymenty przyrodnicze:** obserwowanie topnienia śniegu, rozpuszczania kostki lodu, zmian temperatury wody; sprawdzanie, co się dzieje z piaskiem mokrym i suchym.
- **Zabawy logiczno-ruchowe:** sprawdzanie, jak różna siła pchnięcia wpływa na prędkość samochodziku; testowanie, co się stanie, gdy zatkamy lub odetkamy rurkę.
- **Zabawy zadaniowe:** „Co się stanie, gdy...?” – proste przewidywanie skutków, np. gdy położymy lekki przedmiot na ciężkim, gdy użyjemy łyżki zamiast palców.
- **Codzienne sytuacje uczące zależności:** nalewanie wody do kubka i obserwowanie poziomu; samodzielne nakładanie obiadu łyżką i zauważanie wpływu nachylenia na wypadanie łyżki z naczynia; próby samodzielnego ubierania (np. co się stanie, gdy pociągniemy za sznurek).

Aktywności wspierających umiejętność obserwacji i doświadczania otaczającego świata

Grupa najmłodsza (6–13 miesięcy)

- **Obserwowanie światła i ruchu:** śledzenie wzrokiem poruszających się obiektów, np. kolorowej piłki, balonu, chustki poruszanej przez opiekuna.
- **Kontakt z naturalnymi materiałami:** dotykanie liści, miękkiej trawy, kamyczków podczas krótkich spacerów lub pobytu na tarasie.
- **Zabawy sensoryczne:** poznawanie faktur poprzez dotykanie miękkich, gładkich, szorstkich materiałów; oglądanie kontrastowych kart.
- **Obserwacje otoczenia:** słuchanie odgłosów z zewnątrz (szum wiatru, śpiew ptaków) oraz reagowanie na nie.
- **Doświadczanie podstawowych zjawisk:** obserwacja pary unoszącej się z miski z ciepłą wodą (z zachowaniem pełnego bezpieczeństwa), oglądanie kropli deszczu na szybie.

Grupa druga (13–24 miesiące)

- **Zauważanie elementów przyrody podczas spacerów:** oglądanie kamyczków, liści, trawy, pąków roślin; obserwowanie zachowania zwierząt (ptaki, mrówki).
- **Obserwowanie pogody:** wskazywanie chmur, słońca, kałuż po deszczu; rozpoznawanie podstawowych zjawisk atmosferycznych.

- **Zabawy dźwiękowe:** nasłuchiwanie dźwięków otoczenia, takich jak przejeżdżający pojazd, szczekający pies, szum drzew.
- **Eksploracja materiałów naturalnych:** przesypywanie piasku, dotykane mokrej i suchej trawy, sprawdzanie temperatury śniegu.
- **Obserwacje reakcji w środowisku:** przyglądanie się ruchowi gałęzi na wietrze, unoszeniu się piórka, rozchodzeniu się wody na piasku.

Grupa trzecia (24–36 miesięcy)

- **Systematyczne obserwacje przyrodnicze:** dostrzeganie różnic między liśćmi, porównywanie wielkości kamieni, śledzenie ruchu owadów.
- **Obserwowanie zmian w otoczeniu:** zauważanie zmian pór roku, obserwacja rośliny rosnącej w doniczce, obserwowanie topnienia śniegu lub lodu.
- **Analiza zjawisk atmosferycznych:** obserwacja cienia, tęczy, kierunku wiatru; wskazywanie różnic między deszczem a mżawką.
- **Zabawy sensoryczno-badawcze:** sprawdzanie, który materiał jest zimny, ciepły, miękki, twardy; eksperymentowanie z wodą, piaskiem i powietrzem.
- **Obserwacje w ruchu:** śledzenie przelatujących ptaków, przejeżdżających aut, porównywanie szybkości różnych pojazdów w przestrzeni zabaw.
- **Zadania wymagające skupionej obserwacji:** wyszukiwanie wskazanych elementów w otoczeniu (pokaż duże drzewo, znajdź czerwony liść, poszukaj małego kamyczka).

Aktywności wspierających używanie określeń dotyczących cech przedmiotów

Grupa najmłodsza (6–13 miesięcy)

- **Zabawy sensoryczne:** prezentowanie przedmiotów o różnych fakturach (miękkie, twarde, gładkie, szorstkie) i pozwalanie dziecku na ich swobodne badanie.
- **Kontrastowe przedmioty:** pokazywanie dużych i małych zabawek oraz zachęcanie do ich chwytania, przesuwania i porównywania.
- **Doświadczenie temperatury:** bezpieczne poznawanie przedmiotów chłodniejszych lub cieplejszych (np. butelka z letnią wodą, woreczek żelowy z temperaturą pokojową).

- **Obserwacje w ruchu:** testowanie lekkich i cięższych przedmiotów poprzez ich podnoszenie i upuszczanie.
- **Proste wskazywanie:** opiekun nazywa cechy przedmiotów podczas wspólnej zabawy (np. „miękką piłeczką”, „dużą maskotką”).

Grupa druga (13–24 miesiące)

- **Sortowanie według jednej cechy:** dopasowywanie przedmiotów według koloru, wielkości lub kształtu (np. wkładanie dużych piłek do dużego kosza, a małych do małego).
- **Dobieranie przedmiotów parami:** łączenie takich samych elementów (miękkie–miękkie, czerwony–czerwony, okrągły–okrągły).
- **Zabawy w dotykanie i porównywanie:** nazywanie i wskazywanie faktur (miękkie, twarde, szorstkie, gładkie).
- **Zabawy tematyczne:** odnajdywanie przedmiotów według opisu (np. „pokaż dużą piłkę”, „znajdź miękkiego misia”).
- **Zabawy wodne i piaskowe:** porównywanie mokre–suche, lekkie–ciężkie, sypkie–zwarte z pomocą prostych pytających komentarzy opiekuna.

Grupa trzecia (24–36 miesięcy)

- **Sortowanie wieloaspektowe:** dzielenie przedmiotów na grupy według dwóch cech (np. duże czerwone klocki vs. małe niebieskie).
- **Zabawy w porównywanie:** wskazywanie, co jest większe, mniejsze, wyższe, dłuższe; ocenianie, który przedmiot jest cięższy lub lżejszy.
- **Nazywanie właściwości w codziennych sytuacjach:** opis jedzenia (miękkie, twarde, ciepłe, zimne), ubrań (grube, cienkie), zabawek (okrągłe, kanciaste).
- **Zabawy konstrukcyjne:** ocena stabilności klocków (twarde, lekkie, ciężkie), porównywanie kształtów elementów.
- **Wyszukiwanie przedmiotów na podstawie złożonego opisu:** np. „znajdź mały, czerwony klocek”, „pokaż długą, miękką wstążkę”.
- **Zabawy słowne:** „Co tu pasuje?” – dopasowywanie przedmiotów do podanego określenia (np. „co jest zimne?”, „co jest gładkie?”).

Aktywności wspierających stosowanie określeń przestrzennych

Grupa najmłodsza (6–13 miesięcy)

- **Zabawy w chowanie przedmiotów:** zakrywanie misia chustką (pod, na, za) i odkrywanie go wspólnie z dorosłym.
- **Obserwowanie położenia zabawek:** opiekun prezentuje przedmioty w różnych miejscach (np. piłka na półce, piłka na podłodze) i nazywa położenie.
- **Zabawy w przesuwanie:** przetaczanie piłki w stronę dziecka i od dziecka wspólnie z prostym komentarzem („piłka jedzie do ciebie”, „piłka jedzie dalej”).
- **Przemieszczanie się za zabawką:** zachęcanie dziecka do pełzania lub raczkowania w kierunku przedmiotu ukrytego za przeszkodą.
- **Proste sekwencje ruchowe:** podawanie zabawki z góry/dół (np. „podnieś rączki do góry”, „połóż misia na kolanach”).

Grupa druga (13–24 miesiące)

- **Chowanie i odnajdywanie przedmiotów:** poszukiwanie zabawek ukrytych „pod”, „na”, „za”, „w” zgodnie ze słownymi wskazówkami opiekuna.
- **Dopasowywanie przedmiotów do miejsca:** wkładanie zabawek „do” pudełek, ustawianie ich „na” półce lub „obok” siebie.
- **Zabawy ruchowe:** przechodzenie pod tunelem, wchodzenie na podest, przechodzenie obok pachotków – z nazywaniem relacji przestrzennych.
- **Proste polecenia:** „Połóż misia na krześle”, „Wrzuć klocek do koszyka”, „Postaw piłkę obok misia”.
- **Zabawy konstrukcyjne:** ustawianie przedmiotów „na” i „pod” innymi elementami (np. klocek na klocku, samochodzik pod stołem).

Grupa trzecia (24–36 miesięcy)

- **Zabawy w odnajdywanie:** szukanie przedmiotów według bardziej złożonych wskazówek, np. „Znajdź piłkę pod stołem i postaw ją na krześle”.
- **Zadania kierunkowe:** poruszanie się zgodnie z poleceniami: „Idź za mną”, „Stań przed lustrem”, „Usiądź między poduszkami”.

- **Budowanie konstrukcji:** tworzenie prostych układów przestrzennych (most, tunel, wieża) i opisywanie ich elementów: „Samochód jest pod mostem”, „Miś stoi obok wieży”.
- **Ćwiczenia z obrazkami:** wskazywanie elementów na ilustracjach według opisu („Co jest nad drzewem?”, „Pokaż ptaszka, który jest obok domu”).
- **Zabawy z torami przeszkód:** przechodzenie nad, pod, między, obok przeszkód — z aktywnym komentowaniem relacji przez dorosłego.
- **Polecenia wieloetapowe:** np. „Weź klocek z półki i połóż go obok misia”, „Stań za krzeselkiem i dotknij go”.

TWORZENIE DZIECIOM ŚRODOWISKA SPRZYJAJĄCEGO MÓWIENIU, SŁUCHANIU I POROZUMIEWANIU SIĘ

W pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej w żłobku kluczowe znaczenie ma stworzenie warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem ich umiejętności komunikacyjnych. Skuteczna komunikacja między personelem a dziećmi oraz między samymi dziećmi jest fundamentem budowania bezpiecznych relacji, wspierania emocjonalnego rozwoju oraz rozwijania kompetencji językowych.

Metodyczne wskazówki dla opiekunów mają na celu wspomaganie dzieci w nabywaniu gotowości i umiejętności porozumiewania się.

Wskazówki metodyczne dla personelu dotyczące wspierania rozwoju gotowości i umiejętności komunikacyjnych dzieci

1. Mówienie do dzieci

- Formułuj wypowiedzi w sposób zrozumiały, używając prostych, krótkich zdań.
- Zwracając się do dziecka, utrzymuj kontakt wzrokowy, zapewniając mu poczucie uważności i bezpieczeństwa.
- Podczas codziennych czynności, takich jak korzystanie z toalety czy spożywanie posiłków, zadawaj pytania dotyczące potrzeb dziecka.
- Stosuj różne formy wypowiedzi, dostosowane do sytuacji oraz wieku dzieci.
- Towarzysz dzieciom w zabawie; wspieraj je, komentując ich działania oraz nazywając czynności.
- Zadawaj pytania otwarte, zachęcające do samodzielnej wypowiedzi, np. „Co się stało?”, „Dlaczego płaczesz?”, „Co Cię boli?”, „Kto Cię uderzył?”.

2. Aktywne słuchanie dzieci

- Okazuj pełne skupienie na wypowiedzi dziecka; patrz mu w oczy i nie przerywaj. Postawą ciała okazuj gotowość do kontaktu.
- Zadawaj pytania otwarte, umożliwiające rozszerzenie wypowiedzi, np. „Jak się wtedy czułaś/czułeś?”.
- Potwierdzaj werbalnie to, co usłyszysz, okazując empatię, np. „Rozumiem Cię”. W ten sposób wzmacniasz zaufanie dziecka oraz pomagasz mu w nazywaniu emocji.

- Stosuj parafrazę i odzwierciedlanie, np. „Czyli mówisz, że...”, aby upewnić dziecko, że zostało właściwie zrozumiane.
- Daj dziecku czas na zastanowienie się i sformułowanie wypowiedzi.

3. Wzbogacanie słownictwa dzieci

- Posługuj się pełnymi zdaniami i unikaj zmiękczeń w mowie kierowanej do dzieci.
- Nazywaj i opisuj czynności wykonywane przez dziecko, wprowadzając stopniowo nowe słownictwo.
- Opisuj własne czynności i zachęcaj dzieci do powtarzania ich nazwy lub do opisu sytuacji.
- Zwracaj się do dzieci w pierwszej osobie, np. „Przeczytam Wam teraz opowiadanie...”.
- Stosuj różnorodne słownictwo dotyczące m.in. przedmiotów, cech, stanów emocjonalnych, uczuć i zjawisk.
- Łącz wprowadzane nowe słowa z tymi, które dzieci już znają, aby ułatwić ich przyswajanie.

Aktywności wspierające rozwój komunikacji i umiejętności językowych dzieci

W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym uwzględniono aktywności obejmujące:

1. prowadzenie rozmów z dziećmi,
2. komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem,
3. aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu utworów literackich oraz innych tekstów.

Niezależnie od przyjętej organizacji pracy w placówce główny ciężar odpowiedzialności za rozwój komunikacji dziecka spoczywa na opiekunach. Stała, bezpieczna relacja z opiekunem umożliwia dziecku rozwój kompetencji językowych poprzez:

- prowadzenie częstych rozmów z dziećmi we wszystkich sytuacjach dnia codziennego;
- omawianie z dziećmi (stosownie do wieku) zasad bezpieczeństwa oraz harmonogramu dnia;
- wykorzystywanie pacynek, pluszaków lub rekwizytów do wprowadzania i moderowania rozmów;

- towarzyszenie dzieciom w ustalaniu kwestii spornych, wspieranie ich w komunikowaniu potrzeb i rozwiązywaniu konfliktów;
- prowadzenie rozmów na temat aktualnych zainteresowań i obszarów uwagi dzieci;
- wspieranie komunikacji między dziećmi poprzez zabawy tematyczne, np. „w telefon”, „w dom”, „w przyjęcie”;
- aktywne uczestniczenie w zabawach dzieci poprzez komentowanie ich działań oraz zachęcanie do wzajemnych interakcji;
- aktywne słuchanie dziecka, z zachowaniem kontaktu wzrokowego;
- inicjowanie rozmów z dziećmi przy użyciu języka dostosowanego do ich wieku i poziomu rozwoju;
- stymulowanie interakcji dzieci w parach oraz małych grupach, również w grupach zróżnicowanych wiekowo;
- zachęcanie do wspólnego czytania książek, recytowania ulubionych rymowanek i słuchania tekstów literackich;
- kultywowanie codziennych rytuałów, takich jak zabawy muzyczno-ruchowe, czytanie oraz opowiadanie.

KSZTAŁTOWANIE OTOCZENIA UMOŻLIWIAJĄCEGO ROZWÓJ SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ DZIECI ORAZ ANGAŻOWANIE ZMYŚŁÓW

Rozwój sprawności fizycznej i sensorycznej u dzieci jest kluczowy dla ich zdrowia, samodzielności oraz prawidłowego funkcjonowania w codziennym życiu. Odpowiednio zaprojektowane i zorganizowane otoczenie, które stwarza możliwość aktywnego angażowania różnych zmysłów i motoryki, wspiera dzieci w nabywaniu nowych umiejętności ruchowych i poznawczych. Poniżej przedstawiono główne obszary rozwoju oraz wskazówki metodyczne i przykłady działań personelu sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci.

Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi sprawności fizycznej i sensorycznej

Wskazówki zawarte w Planie OWE dotyczą zarówno organizacji przestrzeni, jak i zachowań personelu, które wspierają rozwój dzieci:

- Organizacja sali i przestrzeni na zewnątrz tak, aby dzieci miały liczne okazje do ćwiczenia umiejętności ruchowych.
- Codzienny kontakt dzieci z materiałami angażującymi zmysły: dotyku, smaku, zapachu, wzroku, słuchu i równowagi.
- Zapewnienie dostępu do różnorodnych materiałów: wody, piasku, ciastoliny, naturalnych elementów o różnych fakturach i zapachach oraz materiałów dźwiękowych.
- Kontrola natężenia dźwięków i bodźców wzrokowych, by nie przytłaczały dzieci.
- Zapewnienie różnorodnych aktywności sensorycznych dostosowanych do potrzeb dzieci, z uwzględnieniem czasu na angażowanie się i dzielenie doświadczeniami.
- Wspieranie niemowląt w nauce kontrolowania ruchów ciała, samodzielnym badaniu przedmiotów oraz eksplorowaniu przestrzeni.
- Zabawy ruchowe angażujące dzieci, podążanie za ich inicjatywą (np. turlanie, czworakowanie).
- Zachowanie bezpieczeństwa bez ograniczania chęci podejmowania nowych wyzwań ruchowych.
- Stwarzanie warunków do nauki nowych umiejętności motorycznych z uwzględnieniem akceptowalnego ryzyka.
- Umożliwianie wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia ruchów według zainteresowań dzieci.

- Dostarczanie okazji do ćwiczenia siły i sprawności, w tym szczególnie sprawności rąk, dłoni i palców.
- Umożliwianie ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej podczas codziennych czynności, takich jak jedzenie czy ubieranie się.
- Dostarczanie okazji do ćwiczenia siły i sprawności ruchowej.
- Stwarzanie przestrzeni i czasu na zabawę rozwijającą sprawność rąk i palców.
- Umożliwianie ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej podczas codziennych czynności.

Przykłady zabaw i aktywności wspierających rozwój sprawności fizycznej i zmysłów

1. Zabawy angażujące zmysły (wzrok, słuch, węch, dotyk, smak):

- Ścieżki sensoryczne — chodzenie bospo po różnych fakturach (np. woreczki z grochem, fasolą, trawa, piasek, faktury ostre i szorstkie).
- Zabawy z wodą (łowienie i zanurzanie przedmiotów, mieszanie piasku i wody, lepienie babek).
- Malowanie palcami na różnych powierzchniach.
- Słuchanie i naśladowanie dźwięków zwierząt.
- Wąchanie ziół, kwiatów, przypraw, perfum.
- Próbowanie owoców i warzyw, rozpoznawanie smaków (słodki, kwaśny, gorzki).
- Zabawy z „kostką skarbów”.

2. Zabawy rozwijające motorykę małą:

- Budowanie wież z klocków.
- Wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników.
- Dopasowywanie kształtów i układanie drewnianych puzzli.
- Malowanie farbami przy użyciu gąbek, pędzli.
- Rozcieranie plasteliny, formowanie kulek, wałkowanie.
- Włączanie i wyłączanie przycisków.
- Zabawy z papierem (chwytywanie, darcie, zgniatanie).

3. Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:

- Chodzenie po wyznaczonym śladzie.
- Samodzielne jedzenie i ubieranie się.
- Malowanie i mycie rąk.
- Zbieranie zabawek do określonych pojemników.
- Zabawy z piłką (turlanie, rzucanie, łapanie).
- Wspinanie się na puffy, materace, z wykorzystaniem poduszek lub krzeseł.

4. Zabawy wspierające czucie głębokie i schemat ciała:

- Czołganie się po podłodze.
- Turlanie.
- Przeciskanie się przez tunele, obręcze, ustawione krzeselka.
- Zawijanie dzieci w chustę animacyjną, koc lub kołdrę.
- Huśtanie w chuście animacyjnej.
- Masowanie rękoma lub piłką.

5. Aktywności w zakresie motoryki dużej, szczególnie na świeżym powietrzu:

- Zabawy w torze przeszkód.
- Bieganie.
- Wspinanie się po urządzeniach na placu zabaw (zjeżdżalnia, drabinka, karuzela, bujaki).
- Skakanie i łapanie baniek mydlanych.
- Popychanie i ciągnięcie zabawek.
- Jazda na jeździkach.
- Skakanie na gumowych zwierzętach (tzw. skoczkach).

ZAPEWNIENIE DZIECIOM WARUNKÓW DO TWÓRCZEJ EKSPRESJI I KONTAKTU Z RÓŻNYMI WYTWORAMI KULTURY I SZTUKI

Twórcza ekspresja oraz dostęp do różnorodnych wytworów kultury są nieodzownym elementem wspierania wszechstronnego rozwoju dziecka. Dzieci, mając możliwość swobodnego eksperymentowania i poznawania różnych form artystycznych oraz kulturowych, rozwijają swoje zdolności kreatywne, wyobraźnię, umiejętności społeczne oraz emocjonalne. Wskazówki metodyczne przedstawione poniżej mają na celu stworzenie warunków sprzyjających aktywności twórczej dzieci oraz zapewnienie im bogatego i wartościowego kontaktu z kulturą, dostosowanego do ich wieku i możliwości.

Wskazówki metodyczne umożliwiające dzieciom działania twórcze oraz dostęp do wytworów kultury

- Należy zapewnić dzieciom odpowiednią ilość czasu na poszukiwanie kreatywnych rozwiązań, pozwalając im na swobodne eksperymentowanie.
- Powinno się umożliwić wybór różnych sposobów realizacji zadań i dojścia do zamierzonego celu, wspierając indywidualne podejścia.
- Zagwarantowanie dostępu do różnorodnych materiałów plastycznych, takich jak farby, papier, kredki, klej, piórka i inne, aby pobudzać zmysły i inwencję twórczą.
- Zorganizowanie przestrzeni sprzyjającą tworzeniu, eksperymentowaniu oraz manipulacji różnorodnymi materiałami.
- Szanowanie indywidualność każdego dziecka, dając mu prawo do tworzenia w sposób niepowtarzalny i autentyczny.
- Udzielanie dzieciom wspierającej informacji zwrotnej podczas działań twórczych, motywując je do dalszej pracy.
- Skupianie uwagi dzieci na procesie tworzenia, a nie na efektach końcowych, aby rozwijać ich zaangażowanie i radość z działania.
- Podejmowanie aktywności twórcze również na świeżym powietrzu, wykorzystując elementy natury oraz działania sensoryczne.
- Dbanie, aby muzyka dostępna dzieciom była wysokiej jakości zarówno pod względem artystycznym, jak i technicznym.
- Stwarzanie okazji do swobodnego tańca i śpiewu, wprowadzając zarówno spontaniczne, jak i zorganizowane formy aktywności muzycznej.

- Zapewnienie dostępu do książek o wysokich walorach graficznych i estetycznych, które inspirują dzieci i rozwijają ich wyobraźnię.
- Organizowanie warunków do działań konstrukcyjnych, umożliwiających budowanie z różnorodnych klocków, takich jak wafle, Lego, klocki magnetyczne czy materiały naturalne.
- Umożliwienie kontaktu z wartościową sztuką, rozwijającą wrażliwość estetyczną i kulturową dzieci.
- Dostosowanie aktywności twórczej i dostępu do wytworów kultury do wieku oraz indywidualnych możliwości dzieci.

Przykładowe działania wspierające dzieci w twórczej ekspresji, wyrażane w różnych formach z wykorzystaniem różnorodnych materiałów

- Malowanie farbami palcami, rękami, wykorzystanie stempli i innych nietypowych narzędzi malarskich.
- Wykonywanie prac plastycznych adekwatnych do wieku i umiejętności dzieci.
- Manipulowanie materiałami o różnorodnych fakturach, takimi jak wata, papier, bawełna, gąbki, piórka.
- Zabawy z masami sensorycznymi, np. cieczą nienewtonowską.
- Poszukiwanie ukrytych przedmiotów w pojemnikach z makaronem lub innymi materiałami sypkimi.
- Zachęcanie do śpiewania i tańczenia, w tym nauka prostych układów tanecznych w grupie.
- Tworzenie konstrukcji z małych i dużych elementów.
- Współtworzenie z innymi dziećmi instrumentów muzycznych z materiałów z recyklingu.
- Wspólna gra na różnorodnych instrumentach.
- Zapoznanie z materiałami naturalnymi, np. liśćmi, kasztanami, owocami, warzywami.
- Wspólne śpiewanie piosenek oraz nauka prostych wierszyków i piosenek.
- Organizacja teatryków pacynkowych oraz czytanych z wykorzystaniem ilustracji.
- Malowanie kredą na chodniku.
- Rozpoznawanie zwierząt, maszyn i urządzeń po dźwiękach.

- Kształtowanie słuchu i koordynacji ruchowej poprzez zabawy muzyczne.
- Nauka rozróżniania tempa w muzyce.
- Zabawy z chustą animacyjną.
- Wdrażanie relaksacji podczas słuchania muzyki relaksacyjnej.
- Doskonalenie poczucia rytmu poprzez słuchanie piosenek o różnym tempie.
- Taniec z chusteczkami materiałowymi.
- Pokonywanie sensorycznych ścieżek.
- Zabawy światłem: cienie, kolorowe reflektory, projektory z obrazkami.
- Odgrywanie ról i przebieranie się za różne postacie, np. lekarza, strażaka, fryzjera.

Przykładowe działania mające na celu zapoznanie dzieci z różnymi wytworami kultury

- Organizacja teatrzyków prowadzonych przez personel lub gości z zewnątrz (np. dzieci z innych przedszkoli).
- Wyjścia starszych grup na przedstawienia do pobliskich placówek kulturalnych.
- Słuchanie muzyki na żywo, np. koncerty Płockiej Orkiestry Symfonicznej lub występy opiekunów grających na instrumentach.
- Spotkania z psami terapeutycznymi (dogoterapia).
- Spotkania z ciekawymi gośćmi, takimi jak policjanci czy strażacy.
- Zapewnienie dzieciom dostępu do wartościowych książek i literatury dziecięcej.

RAMOWY ROZKŁAD DNIA

Ramowy plan dnia odgrywa kluczową rolę w organizacji pracy placówki oraz w zapewnieniu dzieciom poczucia bezpieczeństwa i przewidywalności. Odpowiednio zaplanowany dzień sprzyja harmonijnemu rozwojowi dzieci, wspiera ich samodzielność oraz pomaga w kształtowaniu prawidłowych nawyków. Uwzględnienie zarówno stałych, jak i zmiennych elementów dnia pozwala na zachowanie równowagi między rutyną a elastycznością, co jest istotne w dostosowywaniu działań do indywidualnych potrzeb dzieci, ich możliwości rozwojowych oraz bieżących warunków organizacyjnych i atmosferycznych. Stałe punkty dnia budują poczucie stabilności, natomiast elementy zmienne umożliwiają realizację różnorodnych aktywności, projektów i inicjatyw edukacyjnych.

Harmonogram obejmujące stałe i zmienne elementy dnia

06:00 – 8:15	Przyjmowanie dzieci, zabawy swobodne dzieci w kąciakach zainteresowań, zabawy ruchowe (ćwiczenia ogólnorozwojowe) oraz kontakty z rodzicami
08:15 – 08:30	Czynności higieniczne i przygotowanie do śniadania – mycie rąk przed posiłkiem
08:30 – 08:50	Pierwsze śniadanie: karmienie i pomoc dzieciom w samodzielnym spożywaniu posiłków
08:50 – 09:10	Czynności pielęgnacyjne: toaleta i zabiegi higieniczne po śniadaniu
09:10 – 09:50	Aktywności grupowe: zabawy tematyczne, dydaktyczne, artystyczne, zabawy rozwijające zainteresowania dzieci
09:50 – 10:00	Czynności higieniczne i przygotowanie do II śniadania – mycie rąk przed posiłkiem
10:00 – 10:15	Drugie śniadanie
10:15 – 11:15	Aktywności grupowe w salach lub na świeżym powietrzu: w ogródku, spacer*.
11:15 – 11:30	Zabiegi higieniczne i przygotowanie do obiadu – mycie rąk przed posiłkiem
11:30 – 12:00	Obiad: karmienie dzieci i pomoc w samodzielnym spożywaniu posiłków
12:00 – 12:10	Czynności pielęgnacyjne: toaleta i zabiegi higieniczne po obiedzie, przygotowanie do odpoczynku
12:10 – 13:30	Odpoczynek dzieci: leżakowanie lub sen, słuchanie: bajek, muzyki relaksacyjnej, kołysanek
13:30 – 13:45	Czynności pielęgnacyjne i higieniczne po leżakowaniu, przygotowanie do podwieczorku – mycie rąk przed posiłkiem
13:45 – 14:00	Podwieczorek
14:00 – 14:10	Czynności higieniczne po podwieczorku
14:10 – 17:00	Zabawy grupowe: integracyjne, zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne, swobodne zabawy dzieci w kąciakach zainteresowań oraz odbiór dzieci i kontakty z rodzicami (wg indywidualnych potrzeb także w innym czasie).

*O czasie pobytu dzieci na zewnątrz budynku decydują warunki atmosferyczne, jak również ocena jakości powietrza, weryfikowana przez opiekunki.

PRACA NA PODSTAWIE PLANU OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNEGO

Personel pracuje z dziećmi, realizując plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny.

Plan OWE jest rokrocznie analizowany i dostosowywany do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają.

Dokumentowanie realizacji Planu OWE w odniesieniu do codziennych działań prowadzonych w Żłobku Miejskim nr 2 w Płocku odbywa się w sposób dostosowany do wieku oraz możliwości rozwojowych dzieci w poszczególnych grupach. Przyjęte rozwiązania mają na celu usprawnienie organizacji pracy opiekunów oraz zapewnienie spójności działań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych.

Plan OWE podlega systematycznej analizie przez dyrektora placówki tak, aby był dostosowany do możliwości organizacyjnych placówki oraz do aktualnych potrzeb dzieci uczęszczających do żłobka. Ewaluacja dokumentu prowadzona będzie każdego roku, począwszy od stycznia 2026 r., w miesiącu następującym po zakończeniu danego roku.

Zajęcia organizowane są w oparciu o zapisy zawarte w dokumencie „ROZNY PLAN PRACY”. We wszystkich grupach harmonogram działań opracowywany jest w cyklu tygodniowym.